

Miljøgodkendelse i henhold til husdyrlovens § 12

**Skovgård
Oregårdsvej 1
4780 Stege**

Matr. nr. 2 Østermark By, Elmelunde

Sags nr. 2008-19913

Dato: 30. december 2009

Sagsbehandler: Ulla Holmberg Olesen/Cowi

Stamdata

Godkendelsesdato	30.12.2009
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12
Husdyrbrugets navn	Skovgård
Husdyrbrugets adresse	Oregårdsvej 1, 4780 Stege
Husdyrbrugets telefonnumre	55 81 31 90 / 23 34 84 90
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Bent Skovgård
Matr. nr. og ejerlav	8b m.fl., Østermark By, Elmelunde 39d, Keldby By, Keldby 29f, Pollerup By, Keldby
CVR-nr. / P-nr.	72826418 og 1002383818
CHR	14247
Ejendomsnr.	6382
Husdyrbrugets konsulent	Vestjysk Landboforening Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing
Tilsynsmyndighed	Vordingborg Kommune

Ikke teknisk resumé

Bent Skovgård har ansøgt Vordingborg Kommune om udvidelse af sin malkekvægsbesætning af tung race, på Oregårdsvej 1, 4780 Stege.

Det nuværende dyrehold er på 217,9 dyreenheder (DE) fordelt på 120 malkekøer med opdræt af 86 kvier (6-26 mdr.), 34 småkalve (0-6 mdr.), 72 tyrekalve (40-60 kg), 72 ungtyre (50-220 kg) samt 10 ammekøer.

Dette ønskes udvidet til 414,3 dyreenheder (DE) fordelt på 240 malkekøer med opdræt af 192 kvier (6-26 mdr.), 58 småkalve (0-6 mdr.), 120 tyrekalve (40-60 kg), 95 ungtyre (50-500 kg) samt 15 ammekøer.

For at sikre, at udvidelsen kan foregå, så husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, er der i denne godkendelse fastsat vilkår for, at virksomheden løbende skal forholde sig til mulighederne for renere teknologi og BAT. Derudover er der fastsat vilkår, så virksomhedens påvirkning af omgivelserne reduceres til et acceptabelt niveau.

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Ansøger: Bent Skovgård, Oregårdsvej 1, 4780 Stege

Konsulent: Vestjysk Landboforening, v/ Niels Gylsen Buch, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing, ngb@vjl.dk

Naboer:

Claus Nybo og Maria Meile, Oregårdsvej 2, 4780 Stege

Jørgen og Susanne Winther, Oregårdsvej 3, 4780 Stege

Annette og Henrik Obæk, Oregårdsvej 4, 4780 Stege

Bodil Jensen, Østermarksvej 23, 4780 Stege

Ejer af forpagtede arealer:

Henrik Skov, Klintevej 40, 4780 Stege

Niels H. Sandholt, Klintevej 79, 4780 Stege

Interessenter, der er høringsberettiget ved lov eller har anmodet om udkast

Statens Miljøcenter, Nykøbing, Fejervej 1, 4800 Nykøbing F., post@nyk.mim.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. K, DN@DN.dk

DN, Vordingborg afd. v/ Ole Meyer, Vordingborg@dn.dk

Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. mst@mst.dk

Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 København S, sst@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk

[Embedslægeinstitutionen](#), Rolighed 7, 2. th., 4180 Sorø

Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Friluftsrådet, v. Terkel Jakobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, jakobsen.terkel@gmail.com

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Arbejdstilsynet, Tilsynscenter 3, Postboks 1228, 0900 København C, at@at.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

Indholdsfortegnelse

Ikke teknisk resumé	2
Kopi af afgørelsen er sendt til:	3
Indholdsfortegnelse	4
1. Resumé og vurdering.....	6
2. Generelle forhold	7
2.1. Beskrivelse af virksomheden.....	7
2.2 Meddelelsespligt.....	7
2.3 Godkendelsens gyldighed (udnyttelse)	7
2.4 Retsbeskyttelse	8
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	8
2.6 Ophør.....	8
3. Husdyrbrugets beliggenhed & planmæssige forhold	9
3.1. Landskabelig vurdering	9
3.2 Afstand	11
3.3 Ejendommen og dens arealer	12
4. Husdyrholdet og produktionsforhold	13
4.1 Husdyrholdet	13
4.2 Staldanlæg	14
4.3 Ændringer af anlægget.....	15
4.4 Ventilation	16
4.5 Foder og ensilage	16
4.6 Rengøring	17
4.7 Energi og vandforbrug mv.	17
4.8 Spildevand herunder regnvand	19
4.9 Affald.....	20
4.10 Sprøjteudstyr	21
4.11 Driftsforstyrrelser eller uheld	21
5. Gødningsproduktion og håndtering heraf.....	22
6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	24
6.1 Ammoniak og Natur.....	24
6.2 Påvirkning af bilag IV arter	25
6.3 Lugt.....	26
6.5 Støj fra anlægget	28

6.6 Skadedyr	29
6.7 Støv	29
6.8 Lys	30
6.9 Olie og diesel.....	30
7. Forurening fra arealerne	31
7.1 Nitrat til overfladevand.....	32
7.2 Fosfor.....	33
7.3 Nitrat til grundvand	34
7.4 Påvirkning af habitatdirektivets bilag IV- arter.....	34
8. Bedste Tilgængelige Teknik (BAT)	35
8.1 Management og BAT.....	36
8.2 Gødningsopbevaring og behandling	36
8.3 Udbringning	38
8.4 Staldindretning.....	38
8.5 Forbrug af vand og energi	40
8.6 Samlet opsummering (på bedriftsniveau).....	40
9. Egenkontrol.....	40
10. Alternative løsninger og 0-alternativ.....	41
10.1 Alternative løsninger.....	41
10.2 0-alternativ	41
11. Samlet afgørelse.....	42
12. Høring.....	42
13. Øvrige forhold	42
13.1 Anmeldelse af byggeri	42
14. Bilag.....	43
Bilag 1. Situationsplan	43
Bilag 2. Visualiseringer for placering af kostald.....	44
Bilag 3. Udbringningsarealer	45
Bilag 4. Transportveje.....	46
Bilag 5. Beskyttede sten og jorddiger, skovbyggelinje, fortidsminder mv.	47
Bilag 6. Beskyttede vandløb og § 3 natur.....	48
Bilag 7. Nitrat	49
Bilag 8. Fosfor og lavbundsarealer.....	50
Bilag 9. Natura 2000 og § 7 arealer (bufferzoner).....	51
Bilag 10. Drikke- og grundvandsmæssige interesser.....	52
Bilag 11. Beredskabsplan.....	53
Bilag 12. Vilkårsliste.	60

1. Resumé og vurdering

Bent Skovgård har ansøgt om miljøgodkendelse af udvidelse af malkekvægproduktionen beliggende på Oregårdsvej 1, 4780 Stege fra 217,9 DE til 414,3 DE.

Til bedriften på Oregårdsvej 1 hører der 198,86 ha udbringningsarealer, hvor 5,79 ha er forpagtet. Desuden er der indregnet mulighed for en gylleaftale på 41,75 DE svinegylle. Der er ikke pt. indgået en konkret aftale om modtagelse af svinegylle.

Tabel over forpagtning og gylleaftale:

	Ejer	Adresse	
Forpagtning	Henrik Skov,	Klintevej 40, 4780 Stege	2,0 ha
Forpagtning	Niels H. Sandholt	Klintevej 79, 4780 Stege	3,79 ha
Svinegylleaftale	-	-	41,75 DE

Beskrivelse af nyanlæg.

I forbindelse med udvidelsen skal bedriftens anlæg ændres. Der nedrives 2 eksisterende gyllebeholdere samt den eksisterende kostald og kælvingsafdeling.

Desuden skal der opføres 2 nye gyllebeholdere, med en kapacitet hver på 4000 tons, en møddingplads på 345 m², en plansilo på 2250 m² samt en ny stald på 4968 m² (108x46 m) til malkekøer, store kvier og en kælvingsafdeling. Byggeriet sker nord for de eksisterende driftsbygninger, og bygningerne bliver anlagt i nord-syd retning jf. situationstegning på bilag1

I de 2 nye gyllebeholdere etableres der naturligt flydelag. I ko- og kvieafdelingen af den nye stald indrettes der med sengebåse med spalter. Det nye staldanlæg etableres med gylleforsuring.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Vordingborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte ændring og udvidelse af malkekvægproduktionen på Oregårdsvej 1, 4780 Stege i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i it-ansøgningsskemaet version 2 fra 07.08 2009, samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger. Godkendelsen er betinget af en række vilkår som fremgår af denne godkendelse

Vordingborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderes det, at overholdelse af gældende lovgivning samt de fastsatte vilkår medfører at husdyrbruget, efter ændringen, kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og fritager således **ikke** fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse og/eller dispensation efter anden lovgivning, f.eks. Museumsloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal derudover indhentes særskilt.

2. Generelle forhold

2.1. Beskrivelse af virksomheden

- 2.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen (herunder opførelse og nedrivning af bygninger mv.) og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Vordingborg Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som det er beskrevet overfor kommunen i ansøgningen. På baggrund af ansøgning og kommunens vurdering meddeler Vordingborg Kommune godkendelse på nærmere vilkår.

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Oregårdsvej 1, 4780 Stege samt tilhørende forpagtninger.

2.2 Meddelelesespligt

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ændringer af udbringningsarealet, skal anmeldes kommunen, senest 1. august. Kommunen vurderer hvorvidt de nye arealer er mere sårbare.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede/tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de allerede vurderede jf. § 15 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Hvis der ønskes anvendt sårbare tredjemandsarealer vil det udløse en miljøgodkendelse i henhold til § 16 af al jorden til den pågældende ejendom.

Anmeldelsen af andre harmoniarealer skal vurderes af kommunen. Såfremt de anmeldte arealer ikke kan erstatte arealerne i miljøgodkendelsen kan anmeldelsen trækkes tilbage eller der kan fremsendes en ny. En ny anmeldelse skal i givet fald være kommunen i hænde 15. oktober. Hvis kommunen har indsigelser mod de nye arealer skal dette meddeles ejer inden 31. december.

2.3 Godkendelsens gyldighed (udnyttelse)

- 2.3.1 Er udnyttelse af godkendelsen ikke påbegyndt indenfor 2 år fra godkendelsesdatoen bortfalder den. Med udnyttelse menes, at ansøgt byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.
- 2.3.2 Ansøger skal 2 år efter godkendelsen er givet fremsende oplysninger om dyreholdets størrelse samt gennemførte byggeplaner.

¹ Bekendtgørelse nr. 294 af 31.marts 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug.

Hvis projektet påbegyndes senere end 2 år fra offentliggørelsen af denne godkendelse, skal der søges om ny godkendelse, jf. § 33 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist - i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, jf. § 33 stk. 3 i Husdyrloven.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i husdyrlovens² § 40, stk. 2.

Dertil kan tilsynsmyndigheden til hver en tid revidere vilkårene i godkendelsen, jf. husdyrlovens § 53, stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

2.6 Ophør

- 2.6.1 Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Vordingborg Kommunes affaldsregulativer.
- 2.6.2 Alle olie- og dieseltanke skal tømmes, hvis plantebruget tillige ophører på ejendommen.
- 2.6.3 Stalde, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/-kummer skal tømmes og rengøres for husdyrgødning. Gødningen skal bortskaffes i henhold til reglerne,
- 2.6.4 Dybstrøelse skal fjernes fra stalde og udbringes på mark.
- 2.6.5 Gylle- og ensilageopbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, når de ikke længere er i brug.

Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål end husdyr, fjernes inventar og tekniske anlæg, og bygningerne tilpasses formålet. Hvis gyllebeholdere ikke er nødvendige for driften, vil de blive taget ud af drift, som beskrevet i bekendtgørelse om 10-års beholderkontrol³.

Ansøger oplyser at, ved evt. virksomhedsophør vil alle bygninger, siloer, gyllebeholdere blive rengjorte og gyllekummerne tømt.

Vordingborg Kommunes vurdering.

Det vurderes at ovennævnte vilkår er tilstrækkelige til at sikre miljøet, hvis den animalske produktion på ejendommen ophører.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1582 af 20. december 2006.

³ Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand mv. BEK 723 af 12/09/1997, § 8 stk. 2.

3. Husdyrbrugets beliggenhed & planmæssige forhold

3.1. Landskabelig vurdering

Miljøteknisk redegørelse

- 3.1.1 Den ny kostald skal forsynes med mørkegrå tag så bygningsmassen tager sig ensartet ud.
- 3.1.2 Når den ny kostald er opført skal Vordingborg kommune umiddelbart efter færdigmelding af byggeriet kontaktes for at foretage en vurdering af behovet for beplantning. Vurderingen foretages af Vordingborg Kommune, mens ansøger står for den fysiske udførelse.
- 3.1.3 Hvis Vordingborg Kommune efter opførelse af de nye gylletanke, plansiloer og befæstede arbejdsarealer skønnes nødvendigt at beplante nord for disse skal ansøger foretage en beplantning efter kommunens anvisning. Der skal dog ved beplantning tages hensyn til eksisterende drænledninger samt risiko for beskadigelse af gyllebeholderne.
- 3.1.4 Som visuel afgrænsning af den samlede landbrugsejendom skal der ligeledes vest for det trelængede gårdanlæg etableres en sammenhængende, min. 3-rækket og min. 5 meter bredt blandet løvtræslæhegn i øst-vest-gående retning.
- 3.1.5 Træer og buske på eksisterende, beskyttede diger skal bevares, således at de til enhver tid fremstår som visuel afgrænsning af ejendommen og med en skærmende og skalaformidlende effekt.
- 3.1.6 Der må ikke foretages terrænreguleringer eller etableres nye beplantninger som kan beskadige beplantningen på det beskyttede dige.
- 3.1.7 Såfremt der i øvrigt i forbindelse med nybyggeriet etableres terrænreguleringer > + 50 cm fra eks. terræn, skal disse jordvolde beplantes tæt med naturligt hjemmehørende træer og buske
- 3.1.8 Ejendommens bygninger må ikke anvendes til reklamering og der må ikke etableres anden belysning end den, der er nødvendig for landbrugsdriftens udførelse.
- 3.1.9 Al beplantningen skal være udført senest 1 år efter at stalden og/ eller gyllebeholderne er opført. Datoen er gældende fra færdigmelding af byggeriet.

Beliggenhed

Ca. 1 km vest for landsbyen Østermark og med ca. 2 km i luftlinie til såvel Møns nordkyst som hver af landsbyerne Keldby, Pollerup og Hjertebjerg syd herfor, ligger landbrugsejendommen Oregårdsvej 1, 4780 Stege, matr. nr. 2, Østermark By, Elmelunde, frit i det åbne land i et område, der i Storstrøms Amts regionplan 2005-2017, nu kommuneplanen, er udlagt til jordbrugsområde.

Landskabskarakter

Ejendommen Oregårdsvej 1 er opstået ved blokudskiftning fra landsbyen, Østermark langs den nord-sydgående Oregårdsvej, som går midt gennem ejerlavet. Jordbrugsområdet fremstår i dag som et åbent, middel- til storskala jordbrugslandskab uden regelmæssigt, overordnet mønster, idet de oprindelige ejendomsskel, sporene efter de gamle udstykninger (som i dette område i øvrigt har været en blanding af både blok- og stjerneudskiftninger) i dag for en stor del er fjernet i forbindelse med sammenlægning af marker/landbrugsejendomme. Dette gælder også de fysiske skel på Oregårdsvej 1 mod naboejendommene Østermarksvej 23 og Oregårdsvej 3.

Naturgrundlag

Det geologiske naturgrundlag udgøres af en leret moræneflade, som danner en jævnt skrånende, vestvendt flade, som over en strækning på ca. 1 km hæver sig ca. 20 meter fra Maglemose til Østermark. Det betyder, at der fra vejene omkring Østermark kan opleves en milevid, storslået udsigt over det mønske landbrugslandskab nord for Stege Nor. Det intensivt dyrkede agerlandskab præges af, at der i området hovedsageligt er tale om planteavlsbedrifter, hvorfor der i det generelle landskabsbillede kun tegner sig enkelte større nybyggerier relateret til landbruget.

Grænsende umiddelbart op til ejendommens vestskel ligger Maglemose. Det gamle ejendomsskel er i dag registeret som beskyttet dige med spredt beplantning, hovedsageligt bestående af gamle stynede popler og selvsåede buske.

Selve Maglemose fremstår som følge af sin oprindelse som en fjordarm med forbindelse til havet mod nord som en helt vandret, lavtliggende flade i landskabet. Mosen er afvandet og opdyrket og registreret som lavbundsareal, og den er opdelt i talrige matrikler i lange smalle, nord-sydgående lodder. Arealet præges i dag af spredte bevoksninger afhængigt af anvendelsens intensitet, men der er pga. anvendelsen ikke registreret særlige naturinteresser i selve mosen.

De største naturinteresser i området knytter sig til områderne nord for ejendommen, hvor fredskoven Ridefogedlukke med sit skovbryn virker rumligt afgrænsende for jordbrugsområdet og danner overgang til herregårdslandskabet omkring Nordfelt Gods og nordkysten, som i en afstand af op til ca. 1,5 km fra kysten er udpeget som jordbrugs- og beskyttelsesområde samt regionalt friluftsområde. Hele nordkysten tænkes i øvrigt at kunne danne økologisk forbindelsesled mellem de internationale naturområder Nyord-Ulvshale og Østmøn, og er derfor udpeget som søgeområde for Nationalpark Møn. Søgeområdet er ikke eksakt afgrænset, men det er tanken, at der stadig indenfor et evt. nationalparkområde skal kunne drives moderne landbrug, når blot dette sker på en sådan måde, at natur- og landskabsinteresser respekteres og ikke påvirkes væsentligt i negativ retning.

Eksisterende forhold

De eksisterende bygninger på Oregårdsvej 1 består jf. BBR af stuehuset fra 1870, garage fra 1959, kalve- og malkestald fra 1955, foderlade fra 1930, kostald fra 1975, redskabshus fra 1956, halmlade fra 1985 ombygget i år 2002, maskinhus fra 1968, samt en dybstrøelsesstald fra 2000, også ombygget i 2002. I forbindelse med udvidelsen planlægges de 2 eksisterende gyllebeholdere samt den eksisterende kostald og kælvingsafdeling nedrevet.

Stuehuset fremstår med gulpudsede facader, hvide sprossede vinduer og mørkegråt eternittag. Sammen med driftsbygningerne fra 1950'erne, som fremstår i gule mursten med rødmaledede porte m.m. og nyrenoveret, mørkegråt stålplade tag, udgør disse et trelænget, klassisk gårdmiljø.

Haven foran (syd) stuehuset præges af store, gamle løvtræer, og umiddelbart bag (nord) for den nuværende bygningsmasse er der sidst i 1980'erne etableret en læhegnsplantning med blandede løvtræer. Disse beplantninger definerer i dag sammen med skellet ned mod mosen ejendommens beliggenhed i det ellers åbne agerlandskab. Hele læhegnsbeplantningen mod nord planlægges ryddet i forbindelse med nybyggeriet.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Ansøger mener det er vanskeligt at tage stilling til den endelige beplantning før byggeriet er opført, det er derfor accepteret, at der ikke foreligger en beplantningsplan. Der stilles derfor vilkår om, at når byggeriet er udført, skal Vordingborg Kommune sammen med ansøger have en drøftelse af beplantningens karakter og størrelse. Det er dog kommunen som har det endelige ord i tilfælde af uoverensstemmelser i ønsket til beplantning

Set fra Østermarksvej syd for ejendommen med skoven Ridefogedlukke som baggrund, fremstår de ældste bygninger samt den øst-vest-vendte kostald fra 1975, også med mørkegråt eternittag, diskret og med god sammenhæng. Desværre er den nyeste bygning længst mod vest, dybstrøelsesstalden fra år 2000 som også er øst-vest-vendt, opført med et lyst tag, som visuelt får bygningen til at træde unødigt tydeligere frem mod den mørke baggrund, som skovbrynet udgør. På baggrund af dette stilles der vilkår om mørk tagfarve, så bygningen falder mest muligt i med landskabet (Se bilag 2). I forbindelse med nedrivning af den utidssvarende kostald "i midten", vil det være oplagt at etablere en ny øst-vest-gående, skærmende beplantning syd

for dybstrøelsesstalden og vest for det trelængede gårdanlæg for at hindre at dybstrøelsesstalden og de ny gylletanke opleves som løsrevet, spredt bebyggelse i landskabet.

Den nye stald ønskes opført nord for selve gårdanlægget og tænkes placeret nord-syd-vent. Den valgte placering begrundes med, at der her findes den største, mest jævne flade, hvorved terrænreguleringer eller konstruktionsmæssige tilpasninger til terrænet minimeres. Samtidig vil den nye staldbygning med en nord-syd-gående placering kunne danne en fysisk og visuel afskærmning til området bagved/nord for dybstrøelsesstalden, hvor de nye gylletanke og plansiloer placeres.

Med den ønskede placering vil nybyggeriet ikke væsentligt påvirke den landskabelige oplevelse af ejendommen set fra syd. Til gengæld vil den store nye kostald ligge "på tværs" af udsynet over Maglemose set fra øst, dens landskabelige dominans bliver forhåbentlig dog reduceret pga. terrænets forholdsvis store fald.

Gavlene mod syd og nord orienterer sig mod hhv. de oprindelige bygninger og mod den privatejede skov Ridefogedlukke, og vil således ikke påvirke landskabsoplevelsen væsentligt.

Træer og buske på eksisterende diger skal bibeholdes for at være medvirkende til at anlægget afgrænses af beplantning og dermed syner mindre i landskabet. Der er derfor stillet vilkår om at etablering af jordvold (terrænregulering) og ny beplantning ikke må kunne beskadige den eksisterende beplantning på det beskyttede jorddige.

De lange facader mod øst og vest kan mere eller mindre skjules/brydes af det mod øst stigende terræn samt af gylletanke, fodersiloer og beplantningen på det beskyttede dige mod Maglemose. Fokus i de vilkår, der af landskabelige hensyn stilles til projektet, skal derfor rettes dels mod etablering af ny beplantning, der har til formål, visuelt at samle ejendommens bygningsmasse, dels mod taget på den ny kostald, som med sin store flade vil blive meget synligt i landskabet over store afstande, set både fra Østermark i øst og fra Spejlsby på den anden side af Maglemose.

Det samlede landbrugsanlæg, dvs. driftsbygninger og befæstede arbejdsarealer, skal fremstå med veldefinerede grænser mod det åbne land, særligt hvor det er synligt fra offentlig vej.

På baggrund af det fremsendte projektmateriale skal der af landskabelige hensyn således stilles ovenstående vilkår.

Herudover gives følgende anbefalinger:

Nye skærmende beplantninger, f.eks. den vest for ejendommen, kan også etableres som en mindre skovplantning (lund).

3.2 Afstand

Miljøteknisk redegørelse

Afstandskrav i forhold § 6 og § 8:

Nærmeste...	Afstand ca.	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	302 m	Fra ny stald til	50 m
Naboskel	30 m	Fra hjørnet af den nye stald til naboskel mod nord	30 m
Beboelse på samme ejendom	50 m	Fra ny stald	15 m
Levnedsvirksomhed	Mere end 25 m	Ingen i nærheden	25 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	ca. 1050	Mod syd. Der er ingen markboringer på ejendommen	25 m
Vandløb, sø & dræn	150 m	Sø vest for eksisterende kalve-	15 m

		/ungtyrestald	
Privat vej	50 m	Fra ny stald	15 m
Offentlig vej	280 m	Fra ny stald	15 m

Tabel 4.1. Afstandskrav i henhold til Husdyrlovens § 6 og 8.¹

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej m.v. i henhold til § 6 og § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrloven) er overholdt.

Placering i forhold til afstandskrav i Husdyrlovens §§ 6 og 8 vurderes at være overholdt og husdyrbruget opfylder derudover afstandskravene i § 20.

3.3 Ejendommen og dens arealer

Miljøteknisk redegørelse

Nedenstående landskabelige hensyn er vurderet ud fra de oplysninger, der dags dato er tilgængelig på Danmarks Miljøportal.

Følgende områder er vurderet på baggrund af udpegningerne og retningslinjerne i det gamle Storstrøms Amts regionplan.

	Bemærkninger	Ligger indenfor
Skovrejsningsområder	Dele af arealer og anlægget ligger indenfor skovbyggelinjen. Der er ikke arealer, hvor skovrejsning er ønsket.	Skovbyggelinje
Fredede fortidsminder inkl. beskyttelseszone	Markerne 10 og 15	Beskyttelseszone
Kirkeomgivelser	Det sydligste areal støder op til et fredningsområde omkring en kirke. Kirken ligger i Keldby, og beskyttelseszonen er af landskabelig karakter.	Kirkebyggelinje
Områder med landskabelig værdi/særlig følsomme landbrugsområder	Ikke aktuelt	-
Rekreative interesseområder	Ikke aktuelt	-
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Ikke aktuelt	-
Kystnærhedszonen	Ikke aktuelt	-
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser m.v.	Ikke aktuelt	-
Uforstyrrede landskaber	Ikke aktuelt	-
Økologiske forbindelser	Ikke aktuelt	-

Områder med særlig geologisk værdi	Ikke aktuelt	-
Fredede områder	Ikke aktuelt	-

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Dele af det eksisterende og projekterede anlæg, her iblandt den projekterede staldbygning, ligger indenfor skovbyggelinjen for Ridefogedlukke, ca. 300 m nordvest for anlægget, se bilag 5. Jf. § 17 stk. 1 i Naturbeskyttelsesloven⁴ må der ikke opføres bygninger, campingvogne og lignende inden for en afstand af 300 m fra skove. Jf. samme paragraf stk. 2 pkt. 3 gælder dette forbud ikke driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene. Vordingborg Kommune vurderer, at byggeriet på Oregårdsvej ikke kræver dispensation i forhold til Skovbyggelinjen udpeget omkring Ridefogedlukke, da byggeriet er nødvendigt for driften.

Jf. § 29f i Museumsloven⁵ må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes i en afstand af 2 m fra fortidsmindets fod.

Vordingborg Kommune vurderer, at placeringen af udbringningsareal indenfor kirkebyggelinjen for Keldby Kirke ikke berører driften fra Oregårdsvej, da denne beskyttelseslinje jf. § 19 i Naturbeskyttelsesloven kun vedrører bebyggelse.

Vordingborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår som går ud over lovgivningen i forhold til skovbyggelinje, fortidsminder eller kirkebyggelinje.

4. Husdyrholdet og produktionsforhold

I det følgende beskrives husdyrbrugets dyreholds sammensætning, staldanlæg, ventilation, rengøring, foder, ensilage, vand- og energiforbrug, spildevand, regnvand, affald, driftsforstyrrelser og uheld, sprøjteudstyr og der gives de relevante vilkår dertil.

4.1 Husdyrholdet

Der er søgt om følgende fremtidig produktion på Oregårdsvej 1:

Bent Skovgård, Oregårdsvej 1	Før udvidelsen		Efter udvidelsen			Ændring i DE
	Antal	Antal DE	Antal	Antal DE	Stipladser	
Malkekøer	120	141,17	240	282,35	-	141,18
Kvier (6-26 mdr.)	86	33,97	192	70,96	-	36,99
Ammekøer (>600 kg)	10	7,14	15	10,72	-	3,58
Småkalve (0-14 dage)	6	1,02	5	0,85	-	- 0,17
Kalve (0,5-6 mdr.)	28	6,18	53	11,03	-	4,85

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24.09.09. om naturbeskyttelse

⁵ Bekendtgørelse af museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006

Tyrekalve (40-60 kg)	72	8,09	215	11,56	6	3,47
Ungtyre (220-500 kg)	72	20,32	95	26,81	72	6,49
Total		217,89		414,28	-	196,39

Tabel 5.1. Fordelingen af dyr på type og dyreenheder (DE) før og efter udvidelsen.

4.2 Staldanlæg

- 4.2.1 Staldsystemet i den nye ko- og kviestald skal opføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens BAT-blad "Svovlsyrebehandling af kvæggylle".
- 4.2.2 Driftstiden af forsøringsanlægget skal være 8700 timer årligt, svarende til døgndrift.
- 4.2.3 Der skal monitoreres for pH ved forsøringsanlægget med 1 uges mellemrum. pH skal ligge mellem 5,5 og 6,0. Resultatet af monitoringen skal sættes i miljømappen.
- 4.2.3 I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåten altid er tør i overfladen.

Miljøteknisk redegørelse

Med denne godkendelse ændres bygningsmassen. Følgende anlæg nedlægges og nedrives: Gammel kælvingssafdeling, Gammel kostald, eksisterende plansiloer samt 2 eksisterende gyllebeholdere.

Der bygges en ny staldbygning med kostald og kælvingssafsnit. Beliggenheden af hele anlægget i ansøgt drift ses af situationsplanen, se bilag 1.

Kostalden etableres med spaltegulv, rundskyl og gylleforsuring med 8700 driftstimer om året. Stalden bliver indrettet med sengestalde og spaltegulv til både malkekøer og kvier.

Kælvingssafdelingen, med småkalve, tyrekalve, ammekøer og sygebokse, indrettes med fast gulv og dybstrøelse på hele arealet. Stalden muges ud ca. 1 gang om ugen. Både ko- og kælvingssafdelingerne i den nye staldbygning vaskes ned en gang om året.

Kalvestald med kalve, tyrekalve, ungtyre samt ammekøer er indrettet med dybstrøelse på hele arealet. Stalden vaskes ikke, men muges ud 4 gange om året.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Det eksisterende dyrehold på Oregårdsvej 1 udgør i dag en kvægbesætning på ca. 217,9 DE. Der er således tale om en forøgelse på 196,4 DE til ansøgt drift på 414,3 DE. Dyreenheder er beregnet jf. bilag 1 i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶

Variationer i dyreholdets størrelse og sammensætning vil forekomme inden for året og mellem årene. En produktion af ovennævnte størrelse kan ved sygdomme, produktionsomlægninger, ændrede kontraktvilkår eller lignende være afhængig af muligheden for tilpasninger.

⁶ Bekendtgørelse nr. 717 om ændring af bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Vordingborg Kommune vurderer, at placeringen af de nye anlæg er valgt som det bedste alternativ af flere mulige placeringer. I alternativet er der medtænkt tung trafik til relevante anlæg, intern transport, landskabelige hensyn og sammenhæng i det samlede anlæg. Begrundelse for placeringen samt visualisering kan ses som bilag 2.

Indenfor kvægbrug findes der to BAT-byggeblade, nemlig præfabrikerede drænede gulve, og svovlsyrebehandling af kvæggylle, begge med en ammoniakreduktion på 50 % i forhold til referencesystem.

Indretningen af kostalden i den nye staldbygning lever op til kravet om BAT, da der installeres gylleforsuring i tilknytning til staldafsnittet. Brugen af gylleforsuring reducerer ammoniakudledningen fra anlægget. Andetsteds i denne godkendelse er der stillet vilkår om driftstiden af tiltaget.

Indretningen af kælvingssafdelingen, i den nye staldbygning, med dybstrøelse på hele arealet, lever ikke op til kravet om BAT for staldsystemer. Vordingborg Kommune vurderer, at etablering af staldsystem med dybstrøelse ved de helt unge kalve, ældre kalve samt ammekøerne, er af hensyn til dyrevelfærd for kælvende dyr og deres kalve. Der stilles dog krav om, at der skal strøes regelmæssigt i dybstrøelsesstaldene, således at overfladen er tør, og at ammoniakfordampningen derved minimeres.

Indretning af dybstrøelse ved ungtyre afgiver en del ammoniak. Der ønskes dog dybstrøelse i kalvestalden for at leve op til indretningskravene for specialproduktionen af kalvekød "Dansk Kalv" som muligvis kan blive aktuelt på et senere tidspunkt. Der stilles krav om, at der strøes regelmæssigt, således at ammoniakfordampningen minimeres.

Vordingborg Kommune vurderer, at det samlede anlæg overholder det totale reduktionskrav for ammoniak på 20 %. Dette sker ved forsøringsanlæg i ko- og kviestalden.

4.3 Ændringer af anlægget

- 4.3.1 Omkring forsøringsanlægget skal der etableres en afskærmning, der sikrer anlægget mod køreskader mv.
- 4.3.2 De planlagte nedrivninger af bygninger og gyllebeholdere skal være sket senest 3 år efter godkendelsen er meddelt.

Miljøteknisk redegørelse

Ansøgningen er lavet på baggrund af en række ændringer af bedriftens anlæg, jf. situationsplan bilag 1.

Nedrivninger

staldbygning med nudriftens malkeko- og kælvingssafsnit, syd for halmhuset
gyllebeholder 1, øst for halmhuset
gyllebeholder 2, syd for kalvestalden
køresiloer, nord for indkørslen til ejendommen.

Nybyggeri

staldbygning med ansøgt drifts malkeko- og kælvingssafsnit, herunder anlægning af forsøringsanlæg, nord for stuehuset
gyllebeholder 1, nord for kalvestalden
gyllebeholder 2, nord for gyllebeholder 1
køresiloer, nord for halmhuset og vest for ny staldbygning
beplantning af egnstypiske træer, jf. afsnit 4.1.
jordvold, jf. afsnit 4.1.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Inden nedrivning af bygninger og anlæg skal ansøger have indhentet en nedrivningstilladelse fra Vordingborg Kommune. Heri vil der indgå krav om håndtering af bygningsaffald. Der stilles ikke vilkår om dette da forholdene reguleres i byggelovgivningen

Bygninger kan være potentielle yngle- og rasteområder for flagermus. Både flagermusene selv samt deres yngle- og rasteområder er beskyttede imod ødelæggelser i henhold til naturbeskyttelseslovens § 29a. Miljøministeren kan meddele dispensation fra dette forbud, jf. § 65, stk. 6. Man skal derfor sikre sig, at der ikke er flagermus i bygninger, der skal nedrives eller alternativt at have miljøministerens dispensation.

Inden der genanvendes gamle byggematerialer, såsom murbrokker og beton, til anlægning eller i nybyggeri, skal ansøger have en genanvendelsestilladelse fra Vordingborg Kommune. Evt. ansøgning skal tilsendes kommunens byggesagsbehandlere som evt. på nærmere vilkår kan give tilladelse til dette.

Vordingborg Kommune vurderer, at det er nødvendigt med en afskærmning af forsuringsanlægget, således det sikres mod påkørselsskader. Med en sådan undgå store udledninger af syre til området. Der er stillet vilkår om etablering af en sådan køreskadeafskærmning.

4.4 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Der er naturlig ventilation i alle staldafsnit. Ventilationstypen giver diffus diffusion og øget dyrevelfærd ved den mere åbne staldtype.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der er tale om naturlig ventilation er det ikke nødvendigt at stille vilkår med hensyn til ventilation.

4.5 Foder og ensilage

- 4.5.1 Al ensilage skal placeres i plansilo.
- 4.5.2 I tilfælde af nødvendig etablering af ensilage i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
- 4.5.3 Der må ikke ske etablering af ensilage i markstak på lavbundsarealer.

Miljøteknisk redegørelse

I ansøgt drift opbevares ensilage i projekteret plansilo mellem den nye staldbygning og de nye gyllebeholdere (jf. situationsplan bilag 1). Den nye plansilo har et areal på 2250 m², og skal opføres med fast bund og fald mod afløb i overensstemmelse med landbrugets byggeblad nr. 103.09-02. Risikoen for forurening som følge af ensilagespild og utilsigtet saftafgivelse er således minimeret.

Løst foder som ligger i foderladen, kraftfoder opbevares efter udvidelsen i en kraftfodersilo i den nye stald. Udendørs kraftfodersiloer til piller er ikke forsynet med støvposer. Høj foderudnyttelse giver lavere produktionsomkostninger. Dette giver sammen med en potentiel mindre miljøbelastning et godt incitament til løbende at sikre bedst mulig foderudnyttelse i produktionen.

Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Bedriftens foderplan udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring, så den tildelte fodermængde og indholdet af næringsstoffer tilpasses malkekøernes ydelse.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Al ensilage opbevares i plansiloer med fast bund og fald mod afløb til opsamlingsbeholder. Risikoen for forurening som følge af ensilagespild og utilsigtet saftafgivelse er således minimeret.

Der stilles vilkår om egenkontrol i forbindelse med en evt. placering af ensilage i markstakke samt vilkår om, at ensilage-spild/ensilagerester skal fjernes og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken. Der stilles desuden vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer.

Kommunen vurderer, at der, ved overholdelse af ovenstående vilkår og med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

4.6 Rengøring

4.6.1 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at bokse og båse o.l. holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

4.6.2 Der må ikke etableres oplag af husdyrgødning eller foderrester uden for de på ejendommen værende opbevaringsanlæg.

Miljøteknisk redegørelse

I ansøgt drift vaskes de to stalde i den nye staldbygning en gang om året. Gulvet i den nye kostald rengøres ikke. Der muges ud ca. 1 gang om ugen i kælvingsafdelingen med dybstrøelse.

Den eksisterende kalvestald muges ud 4 gange om året. Derudover fremtræder husdyrbruget ryddeligt overalt.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Kommunen vurderer, at den samlede renholdelsen på Oregårdsvej 1, under hensyntagen til ovenstående vilkår, er hensigtsmæssig.

Der stilles vilkår til renholdelsen på ejendommen i det omfang, der kan medføre reducerede gener for omkringboende. Det vurderes derudover ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.7 Energi og vandforbrug mv.

4.7.1 Der skal laves registreringer af det kvartalsvise forbrug af vand, energi og andre ressourcer. Registreringerne skal føres i miljøappen

4.7.2 Der skal monteres vandalarm på indløbet til stalden.

4.7.3 Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes efter producenternes beskrivelse så de altid kører energimæssigt optimalt. Mælkekølingsanlægget skal mindst 1 gang årligt kontrolleres og justeres af et autoriseret firma. Dokumentation skal opbevares i miljøappen.

Miljøteknisk redegørelse

Energiforbrug

Ansøger har oplyst følgende om bedriftens energiforbrug ved forøgelse af dyreholdet på ca. 90 %:

	Nudrift	Ansøgt drift	Forøgelse af forbrug
Årligt energiforbrug	100.000 kWh	150.000 kWh	ca. 33 %
Årligt forbrug af diesel	7000 L	15.000 L	ca. 53 %

Energiforbruget stiger som følge af ændringen på bedriften, da der installeres endnu en malkerobot samt sker yderligere mælkekøling. Desuden forventes en del af stigningen at skyldes gylleforsøringsanlægget, der installeres i forbindelse med den nye ko- og kviestald.

Energibesparende foranstaltninger

Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkekølingen. Varmen anvendes til at opvarme besætningens drikkevand, vaskevand og servicebygningen.

Staldene er naturligt ventileret, derfor er der intet vedligehold og energiforbrug på dette.

Ved andre bygninger end staldbygninger er der opsat sensorstyret belysning. Ved staldbygninger er der arbejdslys, der tændes efter behov.

Vakuumpalpepumpen er frekvensstyret, hvilket er energibesparende, da den har et signifikant lavere energiforbrug end malkesystemer uden frekvensstyring.

Køretøjer holdes i god forsvarlig stand og tomgangskørsel minimeres. Forbruget af diesel øges i forbindelse med ændringen af bedriften, da intern transport øges. Der er dog i placeringen af de nye anlæg taget højde for at minimere intern transport mest mulig i forbindelse med foderhåndtering.

Der anvendes ingen fyringsolie på ejendommen da stuehuset opvarmes med el og brændeovn.

Vandforbrug

Der forventes en stigning på ca. 60 % i vandforbruget. Forbruget stiger fra ca. 4.800 m³ til ca. 12.000 m³ i fremtiden.

Den gennemsnitlige forøgelse af vandforbruget pr. dyreenhed stiger fra ca. 22 m³/DE til 29 m³/DE. Stigningen skyldes primært at en forholdsvis stor del af udvidelsen af dyr sker i malkekøer, der har langt det største vandforbrug. Forøgelsen skyldes altså både en øget mængde drikkevand til besætningen samt rengøring af den ekstra malkerobot.

Vandbesparende foranstaltninger

Ko- og kviestalden opføres med drikkekar. Kælvingsafdelingen opføres med drikkekopper. Vandrørene vil overvejende være synlige. Enkelte rør kan blive ført under gangarealer. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Vandforbruget registreres.

Der installeres vandalarm på indløbet til stalden. En vandalarm vil lukke for vandet ved et eventuelt læk, og hvis der er et større vandforbrug end normalt (f.eks. ved en drikkekop der løber) vil den også lukke for vandet og sende alarm til ejer.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

For at leve op til kravene om BAT skal der løbende være opmærksomhed på energiforbrug og management på ejendommen. Generelt bør virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der stilles derfor vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

I forbindelse med installering af forsøringsanlæg i ko- og kviestalden, vurderer Vordingborg Kommune, at stigningen i besætningens størrelse svarer til det forventede øgede energiforbrug.

Mælkekølingsanlæg er interessant i energispareøjemed, da køleanlæg i gennemsnit bruger 15 % af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, og mulige driftsbesparelserne er ofte betydelige. Der stilles derfor vilkår om at anlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma således at mælkekøling og drift af rørværket foregår på den mest energirigtige måde.

Vordingborg Kommune vurderer, at stigningen i vandforbruget svarer til udvidelsen af dyreholdet, og forøgelsen i vandforbruget vurderes derfor at være af et passende omfang. Kravet om opsætning af vandalarmer vil desuden sikre at lækager opdages meget hurtigt og reparationer kan ske hurtigt og dermed begrænses vandspild i forbindelse med brud.

Med ovennævnte vilkår vurderer Vordingborg Kommune, at der vil være et tilstrækkeligt fokus på vand- og energiforbrug.

Kommunen vurderer samlet, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Det vurderes endvidere, at der i forbindelse med bedriftens indretning er taget hensyn til muligheden for begrænsning af energi- og vandforbruget.

4.8 Spildevand herunder regnvand

4.8.1 Al vask af maskiner, redskaber og lignende skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Miljøteknisk redegørelse

Spildevand til projekterede gylletanke:

Vand til rengøring af malkerobotter forventes at stige fra 450 m³ i nudrift til 675 i ansøgt drift.

Væske fra ensilagepladsen forventes at udgøre 1.575 m³ årligt.

Væske fra møddingpladsen forventes at udgøre 263 m³ årligt.

Al markarbejde, herunder sprøjtning foretages af maskinstation. Der er derfor ikke maskiner til markarbejde, eller opbevaring af sprøjtemidler på ejendommen. Da markarbejdet foretages af maskinstation tillædes der ikke spildevand fra maskinvask (evt. med pesticidrester) til gyllebeholdere.

Udledning af tagvand samt regnvand fra befæstede arealer til dræn, vandløb og søer kræver særskilt udledningstilladelse fra Vordingborg Kommune

Sanitært spildevand fra staldene samt stuehusets spildevand ledes til et etableret minirensesanlæg.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Vordingborg Kommune vurderer, at kapaciteten i hhv. plansiloens opsamlingsbeholder og gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand og rengøringsvand i ansøgt drift (jf. afsnit 6).

Kommunen vurderer, at den samlede håndtering af spildevand fra produktionen på ejendommen er i orden. Da der kan ske ændringer i de eksisterende forhold og markarbejdet kan hjemtages stilles der vilkår for vask af maskiner, redskaber mv. Udbringning af spildevand skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af dette.

4.9 Affald

4.9.1 Affald skal opbevares og bortskaffes iht. kommunens regulativer/gældende lovgivning.

4.9.2 Bedriftens spildolie og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

Affald fra ejendommen håndteres i overensstemmelse med nedenstående skema

Type	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	I container	Kommunal ordning
Papir/nylonsække/ Landbrugsplast	I 1000 L container	Ansøger kontakter renovationsfirma, når der er behov for tømning
Olie og olierester	Store mængder motor- og hydraulikolie forefindes ikke på Oregårdsvej 1, da montører ved service medtager olier. Mindre mængde til efterfyldning mellem service forefindes i bilgarage med fast gulv.	Bruges op ved service af maskiner
Dieselolie	Dieseltank er placeret udenfor foderladen.	
Jern/metal	Udendørs	Produkthandler
Spraydåse	Ca. 3-4 dåser i container	Renovationsfirma
Lysstofrør	I kasse	Kommunal modtagelsesplads
Klinisk risikoaffald	I medicinskab (servicebygning)	Afleveres til dyrlæge
Dæk	Forekommer ikke – værksted skifter	Værksted
Akkumulatorer	opbevares ikke	Kommunal ordning/værksted
Kemikalierester, og kemikalieemballage	Forefindes ikke, da der sprøjtes af maskinstation	Maskinstation
Emballage fra sprøjtemidler	Forefindes ikke, da der sprøjtes af maskinstation	Maskinstation

Døde dyr

Ved ansøgt drift forventes antallet af døde dyr at blive ca. 30 køer og ca. 30 kvier årligt. Døde dyr afhentes af DAKA, så vidt muligt, indenfor 48 timer, efter behov. Placering af døde dyr er umiddelbar tilgængelig fra kørselsveje, og fremgår af situationstegningen (bilag 1), hvor de opbevares indtil afhentning under fast overdækning, og hævet over jorden. Opbevaring af døde dyr skal ske i overensstemmelse med gældende bekendtgørelse fra Fødevareministeriet⁷

Det vurderes, at affaldet fra bedriften på Oregårdsvej 1 håndteres korrekt.
Der stilles ikke yderligere vilkår til affaldshåndtering, ud over de ovenfor nævnte.

⁷ Bekendtgørelse nr. 439 af 1. maj 2007 om opbevaring af døde dyr.

4.10 Sprøjteudstyr

Miljøteknisk redegørelse

Der forefindes ikke pesticider og sprøjteudstyr på Oregårdsvej 1, da sprøjtning udføres af maskinstation. Al håndtering af sprøjter foregår der fra.

Der er trådt en bekendtgørelse om påfyldning og vask af sprøjter i kraft⁸. Bekendtgørelsen betyder, at påfyldning af sprøjtemidler nu kun må ske på det areal der skal sprøjtes eller på en vaskeplads med opsamling af spildevandet. Bekendtgørelsen er uddybet i en vejledning⁹ Tilsvarende må rengøring af sprøjter kun ske i marken eller på vaskeplads med opsamling af vaskevandet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bedriften skal føre den lovpligtige sprøjtejournal, hvoraf detaljerede oplysninger vedrørende det behandlede areal, afgrøder, anvendt sprøjtemiddel, dosering og dato for behandling fremgår. Journalen føres senest 7 dage efter behandling og opbevares i 5 år på bedriften.

Hvis praksis med sprøjtning udført af maskinstation bliver ændret vil udstyr og pesticider blive håndteret efter gældende lovgivning.

Vordingborg Kommune vurderer, at fremgangsmåden er efter lovgivningen og betragtes som hensigtsmæssig. Der stilles ikke yderligere vilkår til sprøjteudstyr da flere af forholdene er reguleret af lov.

- 4.10.1 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: * Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: * Tilsynsmyndigheden, Vordingborg Kommune, Teknisk Forvaltning, tlf.: 55 36 36 36.
- 4.10.2 Beredskabsplanen skal til enhver tid være ajourført og tilgængelig for alle der arbejder på bedriften.
- 4.10.3. Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og skal udleveres til indsatsleder/miljømyndigheden i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

4.11 Driftsforstyrrelser eller uheld

Miljøteknisk redegørelse

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel og ved pumpning af mælk.

Beredskabsplanen vil ligge som bilag til denne godkendelse (bilag 11). Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte mm. og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig

Vordingborg Kommunens bemærkninger og vurdering

Udover at være BAT, så er det Vordingborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l. Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte mm. og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig.

⁸ Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af plantebekæmpelsesmidler.

⁹ Miljøstyrelsen vejledning nr. 1 2009 om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler

Vordingborg Kommune vurderer, at bedriften har en beredskabsplan i tilfælde af gylleudslip og andre uheld. Der beskrives arbejdsgange og fremgangsmåder, der kan medvirke til at forhindre væsentlige miljøpåvirkninger og gener for omgivelserne, herunder arbejdsgange, der sikrer overholdelse af regler vedr. gødningsopbevaring og -udbringning, hensigtsmæssig håndtering kemikalier og olie, vedligeholdelse af anlæg og tekniske installationer, reaktion i tilfælde af brand, mv.

Vordingborg Kommune vurderer, at beredskabsplanen er effektiv og der stilles ikke skærpende vilkår.

5. Gødningsproduktion og håndtering heraf

I det følgende beskrives husdyrbrugets gødningsproduktion, opbevaring og håndtering på husdyrbrugets anlæg.

- 5.1 Nedrivning og opførelse af gyllebeholdere skal planlægges og udføres således, at der til enhver tid er gylleopbevaringskapacitet til 9,0 mdr.
- 5.2 Al dybstrøelse, der ikke udsprede direkte, skal normalt opbevares på møddingplads.
- 5.3 I tilfælde af nødvendig etablering af kompostbunker i markstak skal tidspunkt (dato og år) for etablering og tidspunkt for udspreddning samt placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen. Registreringerne skal stå i miljømappen.
- 5.4 I forbindelse med udarbejdelse af mark- og gødningsplan, skal det sikres, at betingelserne i bilag 2 til bekendtgørelse nr. 1695 om kvægbrug over 1.7 DE overholdes.
- 5.5 Håndtering og pumpning af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne så risikoen for jordforurening minimeres bedst muligt

Miljøteknisk redegørelse: Flydende husdyrgødning

Der er indsendt en kapacitetserklæring i forbindelse med ansøgningen.

I ansøgt drift, tilføres gyllebeholdere følgende:

ca. 7.465 tons årlig produceret gylle inkl. drikkevandsspild og rengøringsvand.

ca. 263 m³ spildevand fra møddingpladsen

ca. 1.575 m³ fra ensilagepladsen

Der er desuden planlagt at tilføre svinegylle svarende til 41,75 DE (indgår ikke i kapacitetsberegningen).

I ansøgt produktion opføres 2 gyllebeholdere, hver med en kapacitet på 4.000 tons. Den ansøgte opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning på bedriften svarer derfor til 10,3 mdr. gylleproduktion efter nedrivning af de gamle gyllebeholdere.

Der etableres ikke fast overdækning på ejendommens gyllebeholdere, da der anvendes gylleforsuring. Der skal dog opretholdes et fast naturligt flydelag, og føres logbog over dette. Gyllen opbevares i gyllebeholdere, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol.

Der etableres en jordvold vest og nord for de projekterede gyllebeholdere.

Forholdene omkring opbevaring og udbringning af gylle er grundigt reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen¹⁰

Det er en maskinstation, der står for udbringningen. De anvender gyllevogne med egen sugepumpe og tilbageløb, der medfører, at der ikke sker utilsigtet spild af husdyrgødning.

Den ønskede andel svinegylle har d.d ikke en aftale. Der er gjort plads i gødningsregnskabet til at kunne modtage 41,75 DE svinegylle.

Fast husdyrgødning

På ejendommen er der en normproduktion på 745 tons dybstrøelse. Andelen af komposteret dybstrøelse, der udspreddes direkte fra stalden er 65 %. Al øvrig dybstrøelse opbevares, i ansøgt drift, på nyopført møddingplads, hvilket der stilles vilkår om.

Opbevaringen må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand og oplaget skal opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav for placering af stalde, møddinger mv.

Samlet

I nedenstående tabel ses en oversigt over de gødningsmængder der årligt udspreddes på bedriften efter udvidelsen.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE, kvæg	DE, svin
Kvæggylle	37.483,15	6.186,52	350,96	-
Modtaget svinegylle	3471,00	775,00	-	41,75
Dybstrøelse	7.381,52	1.043,71	63,32	-
I alt til rådighed på bedriften	48.335,67	8.005,23	414,28	41,75

Der er ansøgt om forhøjet dyretryk på 2,3 DE/ha. Jf. § 27 stk.3 i Bekendtgørelse nr. 1695 kan et dyretryk svarende til 2,3 DE/ha/år tillades, når følgende 8 betingelser overholdes:

- På kvægbruget skal 70 % eller mere af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder. Opgørelsen af arealet til rådighed følger bekendtgørelsens § 28, stk. 2. Ved roer forstås foderroer. Ved græs forstås permanente græsarealer eller græs i omdrift. Ved græsefterafgrøder forstås græs udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller silomajs.
- Græsudlæg efter silomajs skal udlægges senest 1. august.
- Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden 31. august til 1. marts på et græsareal, som pløjes i samme planperiode. Der skal foreligge en dateret erklæring underskrevet af driftsherren til dokumentation heraf.
- Pløjning skal efterfølges af en afgrøde med kvælstofbehov, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Græsarealer i omdrift må kun pløjes om i perioden 1. marts til 1. juni.
- Græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1. marts.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 1695 af 19.12.06 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.

- Bælgsæd og andre kvælstoffikserende afgrøder, som f.eks. rød- og hvidkløver må ikke dyrkes på bedriftens arealer, dog undtaget herfra kløvergræs med under 50 pct. kløver.
- Der skal foretages N- og P-analyser af jord i omdrift mindst hvert 3 år/5 ha. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor f.eks. i form af N-min beregning og jordanalysekort som opbevares i miljø-mappen.
- Det skal angives på bedriftens mark- og gødningsplan, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, at bedriften i indværende planperiode udbringer en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, jf. bekendtgørelsens § 27, stk. 3. Der skal endvidere årligt indsendes et underskrevet gødningsregnskab for bedriften til Plantedirektoratet, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvor det angives, at bedriften i den afsluttede planperiode har forpligtet sig til at overholde bestemmelserne i bekendtgørelsens § 27, stk. 3.

Vordingborg Kommunens bemærkninger og vurdering

Efter udvidelsen bliver dyretryk 2,29 DE/ha. Indholdet af kvælstof og fosfor i gyllen er beregnet af IT-ansøgningssystemet, og på den baggrund kan Vordingborg Kommune konstatere, at de generelle krav til produktion af næringsstoffer er overholdt.

For beregninger af ammoniakudledningen er der medregnet, at forsøringsanlægget i forbindelse med den nye ko- og kviestald reducerer denne udledning, da ammoniak omdannes til ammonium ved pH 5,5 - 6,0. Jf. Forsuring af kvæggylle medfører således, at indholdet af kvælstof i gyllen ab lager er ca. 5 pct. højere end ved normal gyllehåndtering. Miljøstyrelsens BAT-blad om "Svovlsyrebehandling af kvæggylle", kan pH holdes indenfor denne margin ved tilsætning af 5-7 kg koncentreret svovlsyre (H₂SO₄) pr. 1000 kg kvæggylle. Der stilles vilkår til fastholdelse af optimal pH-værdi, der minimerer ammoniakfordampningen. Ammoniakvædier i IT-ansøgningen er beregnet på, at forsøringsanlægget kører i 8700 timer årligt, hvorfor der er stillet vilkår om driftstiden.

For at sikre at gyllen udbringes så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til 10,3 måneder, så husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendommen.

Der etableres ny møddingplads, der skal være tilpas stor til, at al dybstrøelse, der ikke udsprede direkte, kan opbevares på denne. Opbevaring i markstak sker som udgangspunkt ikke men der åbnes mulighed for at det kan ske. Der er derfor stillet vilkår til etablering mv. af markstak hvis det skulle blive aktuelt.

Jordvolden ved de projekterede gyllebeholdere skal etableres for at kunne tilbageholde større mængder gylle i tilfælde af udslip. Vordingborg Kommune vurderer, at med de optegnede dimensioner på situations-tegningen, vil de målsatte vandløb vest for anlægget på Oregårdsvej 1 således være sikret mod pludselige store tillædnings af gylle.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende beskrives og vurderes hvilke gener og påvirkninger husdyrbrugets anlæg kan have på omgivelserne.

6.1 Ammoniak og Natur

Miljøteknisk redegørelse

Det, i husdyrloven, fastsatte generelle beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition er tilgodeset og det vurderes, at kvælstofbelastningen på naturområder med de benyttede tiltag og vilkår bringes ned på så lavt et niveau, at det ikke vil være muligt at påvise en negativ påvirkning af de forskellige naturområder.

I forhold til nudrift stiger ammoniakfordampningen med 1.122 kg N/år i ansøgt drift. I denne fordampning er der inkluderet effekt af forsurensanlæg i projekteret stald. Anlægget på Oregårdsvej 1 udleder 15 kg N/år mindre end det maksimalt tilladte.

Hovedreglen med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om særlige naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder.

Fordampningen af ammoniak vil primært stamme fra staldene og i mindre omfang fra husdyrbrugets gylleholdere og udbringning af husdyrgødning på markerne.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på ca. 1.122 kg N/år og den samlede emission bliver i alt ca. 3.249 kg N/år. Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 20 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem, fordi ansøgningen blev indsendt i 2008.

For at sænke emissionen af ammoniak fra bedriftens anlæg er det i forbindelse med ændringen valgt at installere gylleforsuring i den projekterede ko- og kviestald.

I Vordingborg Kommune er den seneste opdatering af baggrundsbelastningen, er denne sat til 12 kg N/ha jf. beregninger fra DMU.

Nærmeste naturareal, der er beskyttet af husdyrlovens § 7, ligger ca. 6,6 km nordvest for anlægget på Oregårdsvej.

Der findes flere vandhuller og en enkelt mose inden for en afstand af ca. 1 km fra stald, lager og udspretningsarealerne.

Vordingborg Kommunens bemærkninger og vurdering

Det, i husdyrloven, fastsatte generelle beskyttelsesniveau vedrørende ammoniakdeposition er tilgodeset og det vurderes, at kvælstofbelastningen på naturområder med de benyttede tiltag og vilkår bringes ned på så lavt et niveau, at det ikke vil være muligt at påvise en negativ påvirkning af de forskellige naturområder. Emissionen sænkes med 15 Kg N ud over det påkrævede.

En del af det kvælstof, der fordampes fra stald, lager og den udbragte gylle, føres med vinden og afsættes (deposition) i omgivelserne i faldende koncentration med stigende afstand.

Vordingborg Kommune vurderer, at nærmeste sårbare naturareal, der er beskyttet af Husdyrlovens § 7 ligger i en sådan afstand, at det ikke påvirkes af anlægget på Oregårdsvej 1.

Ammoniakafsætningen fra det projekterede anlæg på Oregårdsvej 1 til den § 3-beskyttede mose NV for anlægget er, ud fra en vejledende beregning med modellen fra IT-ansøgningsskemaet, fundet til at være ca. 0,3 kg N/ha/år, og en merbelastning på ca. 0,1 kg N/ha/år. Vordingborg Kommune vurderer, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af det nærliggende § 3-beskyttet natur eller de tilhørende plantesamfund fra anlægget på Oregårdsvej 1. Jævnfør DMU notat om usikkerhed og tærskelværdier for kvælstofafsætning fra 2005 vurderes det, at det vil være vanskeligt at påvise effekter i selv følsomme økosystemer (eksempelvis i Natura 2000-områder) med en merbelastning op til ca. 1,0 kg N/ha/år. Tålegrænsen for naturtypen Kalkrige moser og væld, Riggær er 15-25 kg N/ha/år. Vordingborg Kommune vurderer derfor, at bidraget fra anlægget på Oregårdsvej ikke medvirker til at N-tålegrænsen for mosen overstiges. Kommunen vurderer derfor, at mosen påvirkes af anlægget, men at det ikke bliver i væsentlig grad.

Vordingborg Kommune vurderer, at påvirkningen fra husdyrbruget på nærliggende søer således også bliver som en bidragsyder til baggrundsbelastningen af luftens NH₃ bidrag.

6.2 Påvirkning af bilag IV arter

Miljøteknisk redegørelse

På bilag IV i EU's Habitatdirektiv er der listet en række dyr og planter (bilag IV arter), som der er en særlig forpligtelse til at beskytte. Vordingborg Kommune har ikke kendskab til bilag IV arter på/ i nærheden af udspretningsarealerne.

Springfrø og Stor Vandsalamander er listet på Habitatdirektivets bilag IV, og er almindeligt forekommende i Vordingborg Kommune. Det er derfor sandsynligt, at de lever eller yngler i et eller flere af vandhuller i nærheden af udspretningsarealerne.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ingen vandhuller på udspretningsarealerne. Der er dog 3 vandhuller i umiddelbare nærhed. Det vurderes at der i forbindelse med driften ikke vil ske påvirkning af bilag IV arter da der ikke er vandhuller på ansøgers arealer.

6.2.1	Lugtgenerne skal generelt begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.
6.2.2	Udslusning af gylle fra stalden til gyllebeholderen må kun finde sted 1 gang ugentligt og normalt ikke på lørdage, søn- og helligdage.
6.2.3	Udrrensning og transport af dybstrøelse fra staldanlægget til markstak skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00. Det samme gælder en evt. flytning af gylle mellem ejendommens beholdere

6.3 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

Der forventes ikke væsentlige lugtgener fra produktionens anlæg. Lugtgenerne kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene.

Ansøgningssystemet har beregnet en teoretisk lugtemission fra staldbygningerne. Af beregningen efter den nye lugtvejledning fremgår det, at geneafstand for lugt overholdes til samtlige typer af bebyggelser. Se samlet lugtberegning herunder, hvor geneafstande for ansøgt drift er opgjort som gennemsnit af afstandene fra hhv. eksisterende stald og den planlagte stald:

Områdetype	Gennemsnitlig afstand til områdetype	Beregnet geneafstand (m)
Byzone (Borre)	Ca. 4,7 km	386
Samlet bebyggelse	830 m	255
Enkelt bolig	354 m	102

Gylleopbevaring foregår primært i ejendommens gylletanke og der forventes derfor kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel. Gylletankene er med naturligt flydelag, hvor den lovpligtige logbog føres.

Lugtemissionen er størst på de dage hvor der udbringes gylle.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Lovens krav til afstande til nærmeste beboelse indenfor de tre typer er overholdt med god margin og det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobebo-

else, ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

Der stilles alene vilkår som kan begrænse lugten i forhold til den daglige drift og som ikke er medregnet i lugtgeneregningerne.

6.4 Transport

6.4.1 Øvrig transport til og fra ejendommen skal primært foregå på hverdage i tidsrummet 7.00-18.00.

Bemærk: Afhentning af mælk og dyr til slagteriet er undtaget fra ovenstående krav

Miljøteknisk redegørelse

Den væsentligste stigning af transporter sker for transport/udbringning af foder og gødning.

Tabel over antallet af transporter:

Art	Antal transporter pr. år		
	Før udvidelse	Efter udvidelse	Tidspunkt
Levering af indkøbte dyr	1	1	Indenfor normal arbejdstid
Afhentning af dyr til slagteri	14	14	Vognmand koordinerer transporten i forhold til lovgivning – kan forekomme uden for normal arbejdstid
Levering af foder	42	54	Inden for normal arbejdstid
Eget grovfoder	450	825	Forekommer så vidt muligt inden for normal arbejdstid
Gylle	200	375	Udbringes så vidt muligt inden for normal arbejdstid
Dieselolie	6	10	inden for normal arbejdstid
Halm fra mark	25	35	Forekommer i høst så vidt muligt inden for normal arbejdstid
Afhentning af døde dyr	60	60	Inden for normal arbejdstid
I alt	798	1374	

Med det projekterede anlæg er der søgt indrettet ud fra et logistisk hensyn, så intern transport begrænses mest muligt, og foderspild undgås.

Transporterne er planlagt til primært at ligge inden for tidsrummet 8-16.

Antallet af gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrige transporter med dyr/mælk og foder er jævnt fordelt over hele året. Se transportveje i bilag 4.

Der afhentes ikke gylle udenfor sæson. Dette kan dog blive aktuelt, hvis der etableres biogasanlæg.

Afgrøder leveres direkte fra marken, og sker indenfor normal arbejdstid.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Vordingborg Kommune vurderer, at der er valgt hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården og at der ikke vil forekomme væsentlige gener fra transport.

Kommunen vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

6.5 Støj fra anlægget

- 6.5.1. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier fra stationære anlæg.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

- 6.5.2 Virksomheden skal, på tilsynsmyndighedens forlangende, lade dokumentere, at vilkår **6.5.1** er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt. Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
- 6.5.3 Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 6.5.4 Tomgangskørsel må kun ske inde på virksomhedens areal, og kun når det af tekniske årsager er påkrævet

Miljøteknisk redegørelse

Fodring og malkning udgør de væsentligste støjkloder. Der er daglig brug af traktor i forbindelse med fodring. Gyllepumper kører ca. 1 gang om ugen. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette.

Ved foderindblæsning vil der forekomme støj og ved anvendelsen af foderanlægget, fuldfodervogn, samt fuldfoderanlæg i malkestalden.

Derudover kan der påregnes støj fra afhentning/levering af levende dyr, foder mv.

Placering af støjkilder er angivet på situationsplanen, bilag 1. Støjtyperne og driftsperioderne for disse ses i det følgende:

Støjtype	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Foderindblæsning	3-4 gange pr. måned i maks. 2 timer	ingen	Ved foderlade og kraftfodersilo ved siden af kostald.
Afhentning af dyr	Ikke støjende	ingen	Sydgavl af stald
Foderanlæg	Traktordrevet blandedevogn.	ingen	Ved foderlade og plansilo

Der vil desuden, under nedrivning og opbygning af anlæggene på Oregårdsvej 1 forekomme almindelig byggestøj.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer, vurderer Vordingborg Kommune, at driften af husdyrbruget samt nedrivning og byggeriet ikke at give anledning til væsentlige støjgener for naboer. Desuden vurderes tiltagene at stå på i en begrænset tidsperiode.

Støj fra bedriftens interne transporter samt støj fra de forskellige transporter til og fra anlægget må forventes at blive mere hyppigt forekommende i takt med, at antallet af transporter øges i forbindelse med produktionsudvidelsen. Der er ikke foretaget støjberegninger eller fastsat specielle støjvilkår.

6.6 Skadedyr

- 6.6.1. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 6.6.2. Der skal holdes ryddeligt omkring ejendommen for at undgå at tiltrække skadedyr.
- 6.6.3. Der skal altid være en aftale om forebyggende rottebekæmpelse på ejendommen

Miljøteknisk redegørelse

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Renholdelse omkring bygningerne spiller en afgørende rolle for mulighederne for effektiv bekæmpelse af skadedyr. Derfor holdes alle arealer omkring bygningerne ryddelige og fri for foderrester.

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der vil blive foretaget den nødvendige bekæmpelse af skadedyr på ejendommen, i henhold til retningslinjer fra Statens Skadedyrbekæmpelse.

Rottebekæmpelse

Der er opstillet rottekasse. Der holdes generelt rent, specielt omkring foderhåndtering og spild, så fødeemner og ynglepladser for rotter minimeres. Der stilles vilkår om forebyggende rottebekæmpelse da der ligger foder på gulvet i laden. En sådan foderopbevaring øger risikoen for rotter da fodret er let tilgængeligt.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Det vurderes at der holdes en god hygiejne som sammen med de stillede vilkår og den generelle lovgivning på området vil sikre en tilstrækkelig forebyggelse mod skadedyr.

6.7 Støv

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens arealer, f.eks. i forbindelse med høst. Disse gener søges minimeret, men kan ikke helt undgås.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Det vurderes at afstanden til nærmeste nabo er så stor, at der i forbindelse med den daglige drift ikke vil forekomme støvgener uden for ejendommens eget areal. Støv fra marker mv. i forbindelse med høst kan muligvis give anledning til gener, men der er tale om en kort periode. Støv i forbindelse med markarbejde kan i øvrigt ikke reguleres i denne miljøgodkendelse og der stilles derfor ikke vilkår hertil.

6.8 Lys

6.8.1. I natte timerne må der max være et orienteringslys på 25 lux. Opsamlingspladsen omkring malkerobotten er undtaget fra kravet. Der må i dette område være max 100 lux.

Miljøteknisk redegørelse

I ansøgt drift er der arbejdslys ved sydgavlen af stalden og sensorstyret lys ved servicebygning, se situationstegning bilag 1.

Af hensyn til den naturlige ventilation er det valgt at stille vilkår til max belysning frem for at stille krav om at døre/porte samt gavlene holdes lukket om natten.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Jf. oplysningerne om malkerobotstalde (Farm Test nr. 32A, 2006) skal lyset i arealet omkring robotten være min 100 lux om natten og 25 lux i resten af stalden. Sidstnævnte er en reduktion af belysningen med 50 % i forhold til resten af døgnet.

Belysningen på ejendommen forventes ikke at kunne medføre væsentlige gener for trafikanter og naboer. Det vurderes dog hensigtsmæssigt at stille ovennævnte vilkår for at sikre en reduktion af mulige lysgener som følge af udvidelsen/etableringen af husdyrproduktionen.

Vordingborg Kommune vurderer, at belysningen på ejendommen ikke medfører væsentlige gener for trafikanter og naboer. Dels er afstanden stor og dels er der stillet vilkår til dæmpning af staldbelysningen i natte timerne.

6.9 Olie og diesel

6.9.1 Olie og dieselforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal føres i en "miljømappe" der opbevares på ejendommen og som skal forevises til miljømyndigheden på forlangende.

6.9.2 Maskiner der er særligt energiforbrugende, f.eks. traktorer, mejetærsker, korn tørringsanlæg mv. skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

Miljøteknisk redegørelse

Opbevaring af olie og brændstof sker i henhold til gældende regler og placering indtegnet på situationsplanen.

Der forefindes kun små mængder olieaffald, da både motorolie og hydraulikolie medtages af montører ved service på traktor og læssemaskine. Der opbevares dog en mindre mængde olie til efterfyldning mellem service, der står i bilgarage.

Dieseltanken på 2.500 L er placeret udenfor foderladen. Traktorerne står på betongulvet ved siden af dieseltanken når der tankes.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Vordingborg Kommune vurderer, at opstilling og anvendelse af olietanken på ejendommen sker på en måde, der minimerer risikoen for forurening med olie i forbindelse med driften.

Der er opstillet en række vilkår for håndtering af olie og diesel som vurderes sammen med den almindelige lovgivning¹¹ på området at være tilstrækkelig til at sikre at håndteringen af olie og diesel sker på forsvarlig vis.

7. Forurening fra arealerne

7.1 Der skal foreligge dokumentation for, at der maksimalt modtages 41,75 DE svinegylle fra en anden bedrift.

Miljøteknisk redegørelse

Til husdyrbruget på Oregårdsvej hører 198,86 ha ejede eller forpagtede udbringningsarealer. Alle udbringningsarealer er placeret i landzone.

Den producerede kvæggyllemængde er 350,96 DE, der produceres 63,32 DE dybstrøelse, og dertil tilføres der 41,75 DE svinegylle.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal der i ansøgningsystemet aktivt vælges et sædskifte. Kvægbrug omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmoinikrav på 2,3 DE/ha) har helt specielle krav til sædskiftet (K12) og driftspraksis. Markerne skal altså dyrkes og drives så der opnås et beskyttelsesniveau svarende til min. K12, hvis der ønskes udbragt 2.3 DE pr ha.

En del marker afgrænses et beskyttet sten- eller jorddige, og der ligger fortidsminder, der er beskyttet af Museumsloven på eller ganske nær nogle marker, se bilag 5.

Bedriftens arealer ligger indenfor:

Fortidsmindebeskyttelseslinje (bilag 5)
Beskyttede vandløb (bilag 6)
Særlige drikkevandsinteresser (bilag 10)

Arealerne, hvor der skal spredes gylle, ligger uden for Natura 2000 område. Udspretningsarealerne afvander til Gammelsø-Maglemose vandløbssystem og derfra pumpes vandet ud i Fakse Bugt. En meget begrænset del af recipienten ligger i Natura 2000 område 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grøn-sund samt i Natura 2000 område 171, Klinteskoven og Klinteskov Kalkgrund. Disse forhold til det omgivende land behandles i de efterfølgende afsnit.

Der findes flere vandhuller og en enkelt mose inden for en afstand af 1 km fra stald, lager og udspretningsarealerne. Disse er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 724 af 01.07.2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

Maskinstation udbringer gyllen med slæbeslanger eller nedfælder. Da der anvendes gylleforsuring vil ammoniakfordampningen samt lugtgenerne være væsentligt reduceret. Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder og/eller nedfældes i sort jord, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 198,86 ha udspretningsareal, som fremgår af bilag 3.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om N- og P-klasser for det ansøgte udbringningsareal er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for kvælstof og fosfor er overholdt.

Det er inkluderet i ansøgningen, at der modtages 41,75 DE svinegylle fra en anden bedrift. Tilførsel af husdyrgødning indgår i det samlede dyretryk, derfor er der stillet vilkår til tilførsel af husdyrgødning.

Harmonikravet er 2,3 DE/ha. Da 1,07 ha udbringningsareal ligger i nitratklasse 3, er der reduktionskrav på 50 % på disse arealer, i forhold til de generelle regler for kvælstofudledning jf. Bilag 5 til Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Reduktionskravet for kvælstof for de samlede udbringningsarealer er udregnet i IT-ansøgningen til 99,73 %, hvilket giver et maksimalt tilladt dyretryk på 2,2938 DE/ha. Det reelle dyretryk er 2,29 DE/ha. Beregninger i IT-ansøgningen viser, at den reelle udvaskning af kvælstof svarer til den tilladte mængde, nemlig 37,6 kg N/ha, og det skærpede harmonikrav er derfor overholdt.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, så er det Vordingborg Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notat (BREF-dokument) for svine- og fjerkræbrug er universelle inden for landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift. I forhold til udspretning er BAT at tage højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte.

7.1 Nitrat til overfladevand

Miljøteknisk redegørelse

For alle målsatte vandløb, søer og kystvande, er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Fakse Bugt har ifølge regionplanen en generel målsætning. Klappladserne og havnene har en lempet målsætning. Målsætningen forventes ikke opfyldt i 2015. Årsagen er bl.a. flere store forekomster af trådalger, hvilket bl.a. skyldes næringsstofkoncentrationen.

Næringsstofferne fra oplandet udgør kun en brøkdel af de næringsstoffer, der passerer gennem området, da Fakse Bugt er en del af Østersøen. Kun tæt ved kysten medfører næringsstofftilførslen fra oplandet lokalt forringede forhold med mange trådalger. Her er det landbrugets tilførsel af kvælstof og spildevandsudledningen af fosfor, der udgør de største belastninger.

Flere steder i den nordlige del er der større sten med kraftige bevoksninger af fastsiddende alger. I den centrale og sydlige del overvejende havgræs, men de står ikke i tætte bede.

Saliniteten og temperaturen varierer meget pga. opblandingen mellem vandet fra Østersøen og Øresund.

Vandløbssystemet som alle udbringningsområderne ligger ved er et pumpekanal-system Gammelsø-Maglelose, med en pumpe, der afvander til Fakse Bugt. Vandløbssystemet er C målsat, dvs. dets hovedformål er afledning af vand, og der er dermed ingen krav til hvilke fisk, der skal kunne leve i vandløbet. Med målsætningen følger et krav til det øvrige dyrelivet i vandløbet, der defineres som Dansk Vandløbs Fauna indeks, DFVI. DVFI har en skala fra 1 til 7, hvor 1 er næsten intet dyreliv og kun arter, der kan tåle meget forurenede og iltfattigt vand og hvor 7 er helt rent og rislende iltholdigt vand. For at opfylde målsætningen skal

vandløbssystemet have en DVFI på 4 ved udbringningsområderne og en DVFI på 3 nedstrøms området for udspretningsarealerne, dette er ikke opfyldt. På de målte stationer er DVFI bestemt til 2.

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Det vurderes at husdyrgødningsbekendtgørelsens almindelige regler er tilstrækkelige til at sikre en forsvarlig udbringning af husdyrgødning og der stilles derfor ikke skærpede vilkår.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om N-klasser for det ansøgte udbringningsareal er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for kvælstof er overholdt.

Harmonikravet er 2,3 DE/ha. Da 1,07 ha udbringningsareal ligger i nitratklasse 3, er der reduktionskrav på 50 % på disse arealer, i forhold til de generelle regler for kvælstofudledning jf. Bilag 7 til Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Reduktionskravet for kvælstof for de samlede udbringningsarealer er udregnet i IT-ansøgningen til 99,73 %, hvilket giver et maksimalt tilladt dyretryk på 2,29 DE/ha. Det reelle dyretryk er 2,29 DE/ha. Beregninger i IT-ansøgningen viser, at den reelle udvaskning af kvælstof svarer til den tilladte mængde, nemlig 37,6 kg N/ha, og det skærpede harmonikrav er derfor overholdt.

Ejendommens arealer, der er beliggende i nitratklasser fremgår af bilag 7.

Der er kommunes vurdering, at den fortsatte landbrugsdrift, herunder udspretning af gylle i det ansøgte omfang og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil forringe vilkårene for flora og fauna i de aktuelle vandløb og søer. På det grundlag vurderes det, at udvidelsen ikke vil være i modstrid med målsætningen. Det vurderes derudover at driften med de stillede vilkår efterlever kravet til BAT i forhold til udspretning og at reducere forurening af overfladevand.

7.2 Fosfor

- 7.2.1 Der må maksimalt tilføres 8005 kg fosfor i husdyrgødning, svarende til en tilførsel på 40,25 kg P/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor fra de sidste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.
- 7.2.2 Udspretningsarealer som indgår i ansøgningen og som ikke er drænede, må ikke drænes uden tilladelse fra Vordingborg Kommune.
- 7.2.3 Eksisterende bræmmer til vandløb må ikke reduceres eller ødelægges, da det vil kunne give anledning til udskridning af brinker.

Miljøteknisk redegørelse

Beskyttelsesniveauet for fosfor defineres som en skærpelse af kravet til fosforoverskuddet vha. fosforklasserne 1-3. De er et udtryk for hvor stor en risiko der er for at fosfor vil kunne udvaskes til de danske farvande. Denne risiko ligger bag hvert enkelt områdes fosforklasse sammenholdt med, hvorvidt arealerne ligger i oplandet til et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Dele af det ansøgte udbringningsareal er beskrevet i ansøgningskemaet som udrænede. Alle arealer ligger udenfor opland til Natura 2000-områder, der er overbelastede med fosfor, og ligger dermed i fosforklasse 0. For den klasse vurderes der, at der kun er en meget lille risiko for udledning af fosfor, og de generelle harmoniregler er derfor tilstrækkelige i forhold til at begrænse fosforoverskuddet. Der er derfor tilladt en maksimal merbelastning på 15,0 kg P/ha/år. I ansøgt drift udspredes der 40,3 kg P/ha/år, og der fraføres 25,4 kg P/ha/år, hvilket giver et gennemsnitlig fosforoverskud på samtlige udbringningsarealer på 14,9 kg P/ha/år. Vordingborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for fosfor er derfor præcis overholdt.

Det kvælstof og fosfor, der udvaskes fra udspretningsarealerne, ender dels i Fakse Bugt og dels i grundvandet. Natura 2000-områderne, der ligger perifert i recipienten berøres ikke af denne produktion, idet det kun er de kystnære områder, der påvirkes af næringsstofftilførsel.

I forhold til vandrammedirektivet forventes det, at vandløbene ved Gammelsø-Maglemose skal have en DVFI på 5 for at det kan karakteriseres som god økologisk tilstand. Dvs. hele systemet opfylder ikke sin målsætning med DVFI på 2 og de øvrige nuværende forhold. Årsagen til den manglende målopfyldelse skyldes hovedsageligt de fysiske forhold som den meget bløde bund og det manglende fald, der er i vandløbet. På den yderste del af strækningen er vandløbet kystpåvirket.

Hele vandløbssystemet er ikke omfattet af reglerne om 2 m bræmmer, da vandløbet ligger under kote 0 og dermed ikke er naturligt.

Markblokkene 3, 4, 10, 15, 16, 17, 18 og 19 ligger direkte ud til vandløbet, terrænet er meget fladt, så der er ikke stor risiko for jorderosion ved kraftige regnhændelser. Hvis de allerede udlagte bræmmer ikke overholdes, kan brinkerne skride til ulempe for livet i vandløbet.

Da Gammelsø-Maglemose er et gravet kanal system, der ligger 1 til 1,5 meter under terræn og har stejle anlæg på 1:1 stilles der krav om, at de eksisterende bræmmer bevares for fortsat at sikre brinkerne mod udskrivning. Dette er en skærpelse i forhold til gældende lovgivning.

Kommunen vurderer, at udledningen af fosfor fra bedriften på Oregårdsvej 1 ikke giver anledning til yderligere vilkår.

7.3 Nitrat til grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Udspretningsarealerne ligger alle i områder med særlige drikkevandsinteresser, og ingen ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. Det sidste medfører, at der ikke er lavet udvaskningsberegninger for udspretningsarealerne i ansøgningskemaet. Der er dog udbringningsarealer, der ligger indenfor andre drikkevandsindvindingsområder (bilag 10).

Vordingborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Det vurderes at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nitratproblemer i forhold til grundvandet, da der ikke er tale om nitratfølsomme indvindingsområder.

7.4 Påvirkning af habitatdirektivets bilag IV- arter

Miljøteknisk redegørelse

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Af bedriftens egne eller forpagtede arealer ligger ingen inden for områder, der er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af udvidelsen, eller dens arealer, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring Oregårdsvej 1. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 635 fra DMU samt kommunens kendskab til området, at dreje sig om følgende arter: Markfirben, Stor Vandsalamander, Spidsnudet Frø, Springfrø, Grønbroget Tudse, Vandflagermus, sydflagermus, trolldflagermus og dværgflagermus.

Af flagermusene er det især vandflagermus der er afhængige af vandkvaliteten i søer og damme. Vandkvaliteten er bestemmende for produktionen af flagermusenes føde, insekter, i vandet. Hvis vandområdet forurenes, bliver insektfaunaen fattigere, og dermed falder dets betydning som producent af føde.

De øvrige flagermus er særligt knyttet til skov og åbent landskab.

Markfirben findes primært, hvor der er sydvendte skråninger, som de kan grave deres æg ned i, samt jord- og stendiger, der fungerer som opholdshabitat.

Stor vandsalamander, spidssnudet frø og springfrø - ud over egentlig opfyldning af ynglevandhuller er de alle følsomme overfor bebyggelse i omgivelserne, øget trafik, overgødsning, tilgroning, overskygning, forekomst af fisk samt andehold. De vandhuller, der findes på bedriftens udspretningsarealer, er potentielle ynglevandhuller for stor vandsalamander, spidssnudet frø og springfrø.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Padder vandrer alt efter art normalt op til 3 km for at finde egnede ynglevandhuller, de tættest beliggende arealer er ca. 2 km fra fjorden, og der er vandløb der løber langs arealerne.

For resten af småflagermusene samt markfirbenet vurderes det, ud fra kendskabet til deres levevis, at de ikke vil blive påvirket af almindelig landbrugsdrift.

Bygninger kan potentielt være sommer- og vinterkvarter for troldflagermus, dværgflagermus og sydflagermus. Da der ønskes at nedrive en række anlæg skal der såfremt der er kendskab til at der lever flagermus i bygningerne søges om dispensation til nedrivning.

I det der ikke, i forbindelse med udvidelsen af bedriften på Oregårdsvej 1, ændres arealanvendelse, vurderer Vordingborg Kommune, at udvidelsen af dyreholdet at have en neutral effekt for de nævnte bilag IV arter.

8. Bedste Tilgængelige Teknik (BAT)

Der er i den ansøgte produktion projekteret med en række af de bedst tilgængelige teknikker (BAT-teknikker), hvoraf flere er fastholdt med vilkår, der er med til at sikre, at de krævede beskyttelsesniveauer opnås.

I Miljøteknisk redegørelse listes, hvilke tiltag, der er BAT, og i det efterfølgende Kommunens bemærkninger og vurdering er BAT angivet efter ansøgers oplysninger listet.

8.1.1	Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forurenings- og ressourcebegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsoptøberingsanlæg.
8.1.2	Bedriftens eventuelle medarbejdere skal løbende efteruddannes for at sikre kendskab til nye love, nye teknikker og metoder til bedst mulig ressourceudnyttelse (eks. foder og sprøjtning).
8.1.3	Mark og gødningsplaner, sprøjteplaner og foderplaner, samt planer for indkøb og investeringer af materiel udarbejdes i tæt samarbejde med relevant fagkonsulent for at sikre bedst ressourceudnyttelse og størst forureningsbegrænsning.
8.1.4	Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
8.1.5	Ved udskiftning af markmaskiner og -redskaber skal virksomheden dokumentere, at energiforbruget pr. ha har været med i overvejelserne for valget. Ved valg af mere energiforbrugende maskiner mv. skal der kunne argumenteres for valget i forhold til miljøet.

8.1 Management og BAT

Miljøteknisk redegørelse

Alle, der har sin daglige gang på bedriften, gøres opmærksom på, at bedriften har en miljøgodkendelse, og hvilke forpligtelser og krav, der ligger i godkendelsen på de relevante områder.

Der sker jævnligt tjek af arbejds- og sikkerhedsforhold.

I staldene tilstræbes der jævnlig renholdelse af staldene, hvorved lugtgener og tab af ammoniak reduceres. Management på bedriften stiler mod et minimum af spild af foderrester.

På den samlede ansøgte bedrift er indretningen foretaget ud fra et logistisk hensyn, hvilket sparer en del kørsel, og spild af foder undgås ved at mindske transportafstanden fra foderlager til stalde. Der ryddes jævnligt op på og omkring ejendommen, og materiale fra bedriften, som er årsag til lugtgener, fjernes med det samme. Der er ved plansiloerne opsat en container til direkte ilægning af landbrugsplast. Dette sikrer, at der aldrig er brugt plastic liggende rundt omkring.

I forhold til egenkontrol føres der logbog på gyllebeholderne, for at sikre at flydelaget lever op til gældende lovgivning. Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år. En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning" samt "Mark og gødningsplaner". Begge dele anvendes til dokumentation af husdyrholdets størrelse og forbrug af gødning. Bedriftens beredskabsplan ajourføres løbende. Fodereffektiviteten i forhold til næringsstoffoptag og mælkeydelse overvåges, og der føres lovpligtig sprøjtejournal.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Til forbedring af den generelle miljøpræstation for et intensivt husdyrbrug, er det BAT at udføre alle følgende punkter:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt
- Planlægge gødning af markerne korrekt.

Vordingborg Kommune vurderer ud fra ansøgningen om miljøgodkendelse, og de i denne godkendelse stillede vilkår, lever op til lovens krav om anvendelse af BAT i forhold til management. Der er stillet vilkår bl.a. om dokumentation af reparation og vedligeholdelse af forsøringsanlæg, registrering af forbrug, krav om dokumentation af opbevaringskapacitet, krav om beredskabsplan, I forbindelse med udarbejdelsen af denne godkendelse udarbejdes en miljømappe indeholdende miljøgodkendelse, beredskabsplan m.v.

8.2 Gødningsopbevaring og behandling

Miljøteknisk redegørelse

Med hensyn til bedst tilgængelig teknologi vedr. opbevaring af husdyrgødning, vurderes dette allerede implementeret i kraft af dansk særlovgivning. Bedriften lever således op til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav ved:

- Dybstrøelse køres hovedsageligt direkte ud
- Gylle opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Gylletankene tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Der er ingen spjæld på gyllebeholderne, alt gyllen overpumpes via neddykket rør

- Gylle i gylletanke vil kun blive omrørt i forbindelse med udbringning.
- Der føres logbog over flydelaget og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- Der er opbevaringskapacitet til mere end 9 måneder.

Ansøger har fravalgt fast overdækning af gylletanke, da der almindeligvis ikke er problemer med etablering af et tykt, dækkende flydelag med kvæggylle. Der sker ingen yderligere behandling af gødning forud for eller i stedet for spredning af den.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er BAT at udforme lagringsfaciliteterne for husdyrgødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres. For gødningsstakke, der altid er placeret på samme sted, enten i anlægget eller på marken, er det BAT at:

anvende et betongulv med et opsamlingsystem og en beholder til afstrømningsvæske, og placere enhver nyopførelse af gødningslagerarealer, hvor der er mindst mulig chance for, at de kan forårsage gener over for receptorer, der er følsomme over for lugt, idet der tages hensyn til afstanden til receptorerne og den fremherskende vindretning.

For en midlertidig stak af kompost på marken er det BAT at anbringe gødningsstakken væk fra følsomme receptorer såsom naboer og vandløb (inklusive markdræn), som afstrømningsvæske kan løbe ned i.

BAT vedrørende lagring af kvæggylle i en beton- eller stålbeholder omfatter alle følgende punkter:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- dobbelte ventiler bruges til alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken

Det er BAT at dække gyllebeholderne ved at bruge et af følgende:

- et fast låg, tag eller en teltstruktur
- et flydelag, såsom snittet halm, naturlig udtørringskorpe, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA) eller ekspanderet polystyren (EPS).

Alle disse typer dække anvendes, men de har deres tekniske og driftsmæssige begrænsninger. Dette betyder, at beslutningen om hvilket type dække, der foretrækkes, kun kan tages fra sag til sag.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til 10,3 måneder, så BAT-krav er derfor opfyldt på ejendommen.

Som kompensation for manglende BAT-standard for staldindretningen, er der valgt at anlægge den nye stald med forsuringsanlæg. Der er stillet vilkår om driften af anlægget.

Ved overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves de fleste BAT krav vedrørende lagring af flydende husdyrgødning. I den aktuelle sag vurderes det, at det er BAT at dække gyllebeholderne ved at bruge et naturligt flydelag.

Det vurderes, at der ikke er behov for yderligere behandling af gødning forud for eller i stedet for spredning af gylle, da der er tilstrækkeligt med udspretningsareal i bedriftens nærhed til at sprede den flydende husdyrgødning.

Vordingborg Kommune vurderer, ud fra ansøgningen om miljøgodkendelse, og de i denne godkendelse stillede vilkår, at bedriften lever op til lovens krav om anvendelse af BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning. Der er i denne miljøgodkendelse stillet vilkår om drift af forsuringsanlæg, både tid og pH, krav til opbevaringskapacitet,

registrering af årlig inspektion og evt. reparation af beholdere samt forsøringsanlæg,

8.3 Udbringning

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrgødning håndteres og udspredes efter husdyrgødningsbekendtgørelsen, bekendtgørelse om jordbrugs anvendelse af gødning og bekendtgørelse om plantedække, hvor en række af tiltagene fra BREF-dokumentet er indarbejdet

Dette gælder f.eks.:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder i weekend og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha og krav til efterafgrøder.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Maskinstation udbringer gyllen. Gyllen køres ud med gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder og kran. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder og/eller nedfældes i sort jord, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller sne-dækket areal.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er BAT at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift.

Det er BAT at håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:
at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.

Vordingborg Kommune vurderer, ud fra ansøgningen om miljøgodkendelse, og de almindelige regler om udbringning at håndteringen af gødningen foregår forsvarligt.

8.4 Staldindretning

Miljøteknisk redegørelse

Ko- og kvieafsnittet i den projekterede stald etableres med spaltegulv, rundskyl og gylleforsuring med 8700 driftstimer om året. Stalden bliver indrettet med sengestalde og spaltegulv til både malkekøer og kvier.

Kælvingssåfsnittet i den projekterede stald med ammekøer, småkalve, sygebokse samt tyrekalve er, af dyrevelfærdsmæssige årsager, med dybstrøelse på hele arealet.

Kalvestald med småkalve, tyrekalve, ungtyre, ammekøer er, af dyrevelfærdsmæssige årsager, indrettet med dybstrøelse på hele arealet så indretningen lever op til kravene om specialproduktion af kalvekød "Dansk Kalv" hvis ansøger ønsker at opstarte dette på et tidspunkt.

Kemisk eller biologisk luftrensning er fravalgt, da staldene er med naturlig ventilation, hvorfor en rensning af afgangsluften fra stalden ikke er mulig.

Kommunens bemærkninger og vurdering

I den nye staldbygning etableres der gylleforsuring på spaltearealet. Forsuringen medfører at ammoniakfordampningen reduceres med op mod 50 % fra spaltearealet. Denne teknologi er meget anvendelig for bedriften, da den udover at sikre en lav ammoniakfordampning fra staldene ligeledes i markdriften vil sikre en bedre udnyttelse af næringsstofferne hos planterne, da forsuring medfører at mindre ammoniak fordampes, og dermed kan optages af planten. Når der fordampes mindre ammoniak fra både staldanlæg og udbringning vil der også være færre lugtgener for omkringboende. Både dem der bor tættest på staldanlægget, men også alle dem, der bor i nærheden af udbringningsarealerne.

Referencesystemet er spalter med linespil. Drænet gulvsystemet (fast gulv) er fravalgt, da dette gulvsystem har vist sig at kunne have en negativ effekt på køernes klovsundhed. Fast gulv kan desuden give en dårligere renholdelse af klove, ben og yver, med dermed forbundne arbejdsmæssige og velfærdsmæssige problemer, og risiko for at disse faktorer kan påvirke de kvalitetsmæssige parametre af mælken. Derudover er der større risiko for at køerne skrider med dertil følgende ben- / klovskeer.

Skraber på gangarealerne er fravalgt, da de fastlagte arbejdsgange i stalden med almindelig, manuel renholdelse af spaltearealerne i forbindelse af tilsyn af dyrene vil være tilstrækkelig til at medføre rene, tørre gangarealer. Desuden vil kotrafikken til og fra robotmalkningen medføre at gødningen trædes ned i gyllekanalen under spalterne på en del af arealet, men der vil dog stadig ske en fordampning fra spaltearealet. Denne fordampning vurderes ikke at have væsentlig betydning, da ammoniakfordampning er reduceret med 50 % fra gylleforsuringen. Der er ingen ammoniakfølsomme naturområder i nærheden af staldanlægget, så en yderligere reduktion ud over de 50 % fra gylleforsuringen findes ikke nødvendig.

Med i vurderingen i fravalget af spalteskraberne er også, at investeringssummen til skraberne (ca. 140.000 kr.) set i forhold til at de andre tiltag der investeres i og anvendes for at reducere ammoniakfordampningen, (gylleforsuring ca. 600.000 kr.), vil medføre en øget belastning af bedriftens økonomi i etableringsfasen. I henhold til proportionalitetsprincippet findes det ikke rimeligt at kræve skraberne sammen med gylleforsuring i en besætningsstørrelse som denne, da det vurderes at den samlede ammoniakemission ikke vil påvirke naturen i området væsentligt.

I forhold til staldindretning er BAT reducere ammoniakemissioner til luften som udgangspunkt nogle eller alle af de følgende principper:

- reducere af emitterende gødningsoverflader
- fjernelse af gødningen til en ekstern gyllebeholder
- anvendelse af yderligere behandling, såsom beluftning for at opnå bevægelse i væsken
- afkøling af gødningsoverflade
- brug af overflader (for eksempel spalter eller gødningskanaler) som er glatte og nemme at rengøre.

Indenfor kvægbrug findes der to BAT-byggeblade nemlig præfabrikerede drænede gulve, og svovlsyrebehandling af kvæggylle, begge med en ammoniakreduktion på 50 % i forhold til referencesystem. Indretningen af ko- og kvieafsnittet i det projekterede staldanlæg med spaltegulv lever op til BAT. For at reducere ammoniakbelastningen installeres der forsøringsanlæg på dette staldafsnit.

De små kalve og syge og kælvende køer/store kvier opstaldes af dyrevelfærdsmæssige årsager på dybstrøelse. Ungtyre opstaldes på dybstrøelse som krav til dyrevelfærd for specialproduktionen "Dansk Kalv" da ansøger overvejer muligheden for dette.. Der er ikke fastlagt BAT-krav for staldsystemer med dybstrøelse. Vordingborg Kommune acceptere at der ikke er valgt BAT i disse staldafsnit da der er prioriteret at give mulighed for en produktion af velfærds kalve

Vordingborg Kommune vurderer, at staldindretningen lever op til BAT-kravene.

8.5 Forbrug af vand og energi

Miljøteknisk redegørelse

For at leve op til kravene om BAT, og, hvor det ikke findes referencedokumentet fra EU for de bedst anvendelige teknikker (BREF), er der opmærksomhed på energi forbrug og management på ejendommen.

Vandspild forsøges minimeret ved brug af drikkekopper og -kar samt synlige vandløb. Herved forsøges det sikret, at den tappede mængde vand drikkes og at eventuelle læk opdages.

For ikke at bruge mere vand end nødvendigt, og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere, når staldene rengøres. Rengøringsvand fra malkerobotterne tilledes gyllebeholdere direkte, og er indregnet i kapacitetsberegningen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Indenfor kvægproduktion bruges vand til rengøringsaktiviteter og til vanding af dyrene. Reduktionen af dyrenes vandforbrug betragtes ikke som værende praktisk. Det vil variere i overensstemmelse med deres kost, og på trods af at nogle produktionsstrategier indeholder begrænset adgang til vand, betragtes permanent adgang til vand generelt som et krav og mht. drikkesystemer er der ikke tilstrækkelige data til at nå en BAT-konklusion.

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende:
rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere
udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
detektering og reparation af lækager.

BAT for kvæg er at reducere energiforbrug ved at anvende godt landmandskab, begyndende med udformningen af staldene, og ved hensigtsmæssig betjening og tilstrækkelig vedligeholdelse af stalden og udstyret.

BAT for malkekvægstalde er at reducere energiforbruget ved at gøre alt det følgende:
anvendelse af naturlig ventilation
anvendelse af lavenergibelysning

Vordingborg Kommune vurderer, ud fra ansøgningen om miljøgodkendelse og de i denne godkendelse stillede vilkår, lever op til lovens krav om anvendelse af BAT i forhold til forbrug af vand og energi i henhold til de afledte forhold beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ fra juli 2003.

Der er stillet vilkår om bl.a. registrering af forbrug.

8.6 Samlet opsummering (på bedriftsniveau)

Vordingborg Kommune vurderer samlet, at bedriften med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT i henhold til de afledte forhold beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ fra juli 2003.

9. Egenkontrol

9.1.1. Der skal på bedriften være en "miljømappe", hvori der skal samles **aflæsninger vedrørende al egenkontrol** :

For de løbende registreringer skal mappen føres for min. 5 år tilbage, startende fra miljøgodkendelsesdatoen.

Miljøteknisk redegørelse

Ansøgers oplysning omkring egenkontrol:

Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav.

Der føres kontrol med kemikalieopbevaring, dyrevelfærd, foderkvalitet og hygiejne.

Gennemgang af stalde sammen med fagkonsulenter efter behov.

Gennemgang af markbrug sammen med fagkonsulent efter behov.

Hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.

Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.

Ejendommens forbrug registreres løbende.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Vilkår om egenkontrol har til formål at sikre en løbende og systematisk registrering, der giver bedst muligt grundlag for overblik over produktionsforholdene. Der udover kan registreringen fungere som dokumentation for overholdelse af bestemte konkrete vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, da den kan vurderes, når der føres tilsyn med husdyrbruget. Det vurderes, at det stillede vilkår i tilstrækkeligt omfang vil sikre god kontrol af bedriften.

10. Alternative løsninger og 0-alternativ

10.1 Alternative løsninger

I forbindelse med projektet har der været mange overvejelser om lokalisering af anlægget, specielt to alternativer har der været arbejdet med: Alternativ 1: stald nord-syd og alternativ 2: stald øst-vest.

Med hensyn til alternativ 2 skal det bemærkes, at den angivne placering af stalden kræver en dispensation for afstand til skel. Da naboen har indgivet indsigelse mod placeringen af stalden i høringsfasen, er det nok ikke realistisk med en dispensation. Desuden vil en fremtidig udvidelse enten kræve køb af nabojord eller byggeri tættere på Oregårdsvej. Hvis stalden rykkes mod syd, er der ikke plads til plansiloerne. På baggrund af disse forhold, er alternativ 1 valgt. Desuden vil dette alternativ resultere i det mest "samlede" anlæg, både under hensyntagen til landskabet og til intern logistik. Begrundelse for valg af placering samt visualisering af kostald kan ses på bilag 2.

10.2 0-alternativ

Miljøteknisk redegørelse

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion. Det kan også medføre at bedriften må lukke ned, da en udvidelse i dyreholdet er nødvendig for en fremtidig eksistens.

Da den nuværende kostald er nedslidt vil produktionen ophøre indenfor forholdsvis kort tid, hvis der ikke foretages ændringer. En ny stald er derfor en forudsætning for fortsat drift af ejendommen. Planteavl ses ikke som et realistisk økonomisk alternativ til mælkeproduktionen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Vordingborg Kommune vurderer, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Oregårdsvej 1 ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning. Det er Kommunens vurdering af de

socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på bedriften, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

11. Samlet afgørelse

Vordingborg Kommune vurderer samlet at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

Husdyrbruget, med de stillede vilkår, kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne

Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst anvendelige teknik.

Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

12. Høring

Miljøgodkendelsen har været sendt i 6 ugers offentlig høring hos naboer og andre interesserede. Der er ikke inden for høringsfristen fremkommet bemærkninger til forslaget til miljøgodkendelse fra dem. Ansøger og ansøgers konsulent er fremkommet med kommentarer som så vidt muligt er indarbejdet i denne godkendelse.

13. Øvrige forhold

13.1 Anmeldelse af byggeri

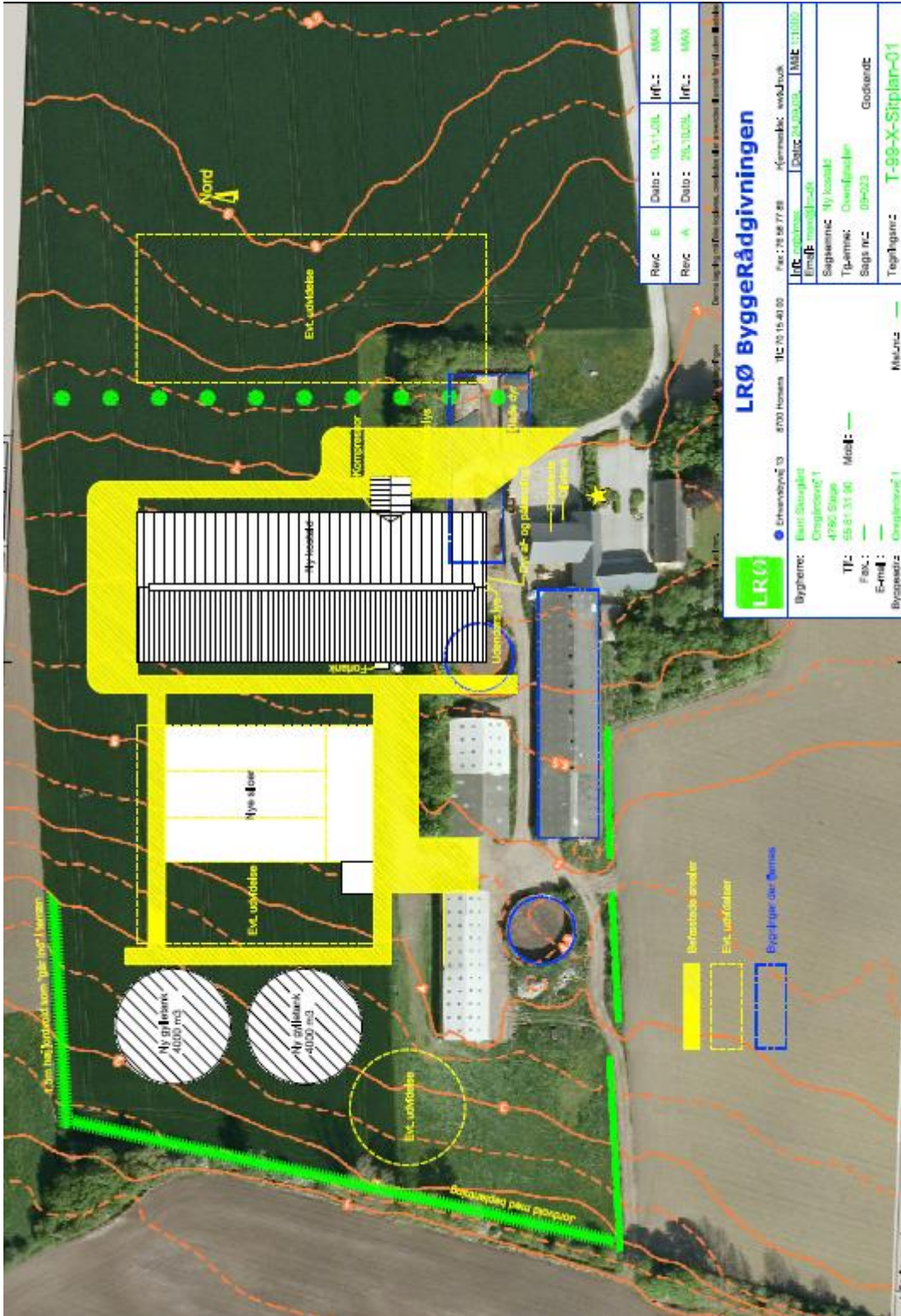
Da projektet indeholder nedrivning, genanvendelse af byggematerialer samt byggeri, skal Ansøger indsende de relevante ansøgninger til Vordingborg Kommune. Der skal ansøges særskilt om tilladelse til udledning/nedsivning af spildevand/overfladevand/ tagvand.

Vordingborg 30. december 2009

Ulla Holmberg Olesen

14. Bilag

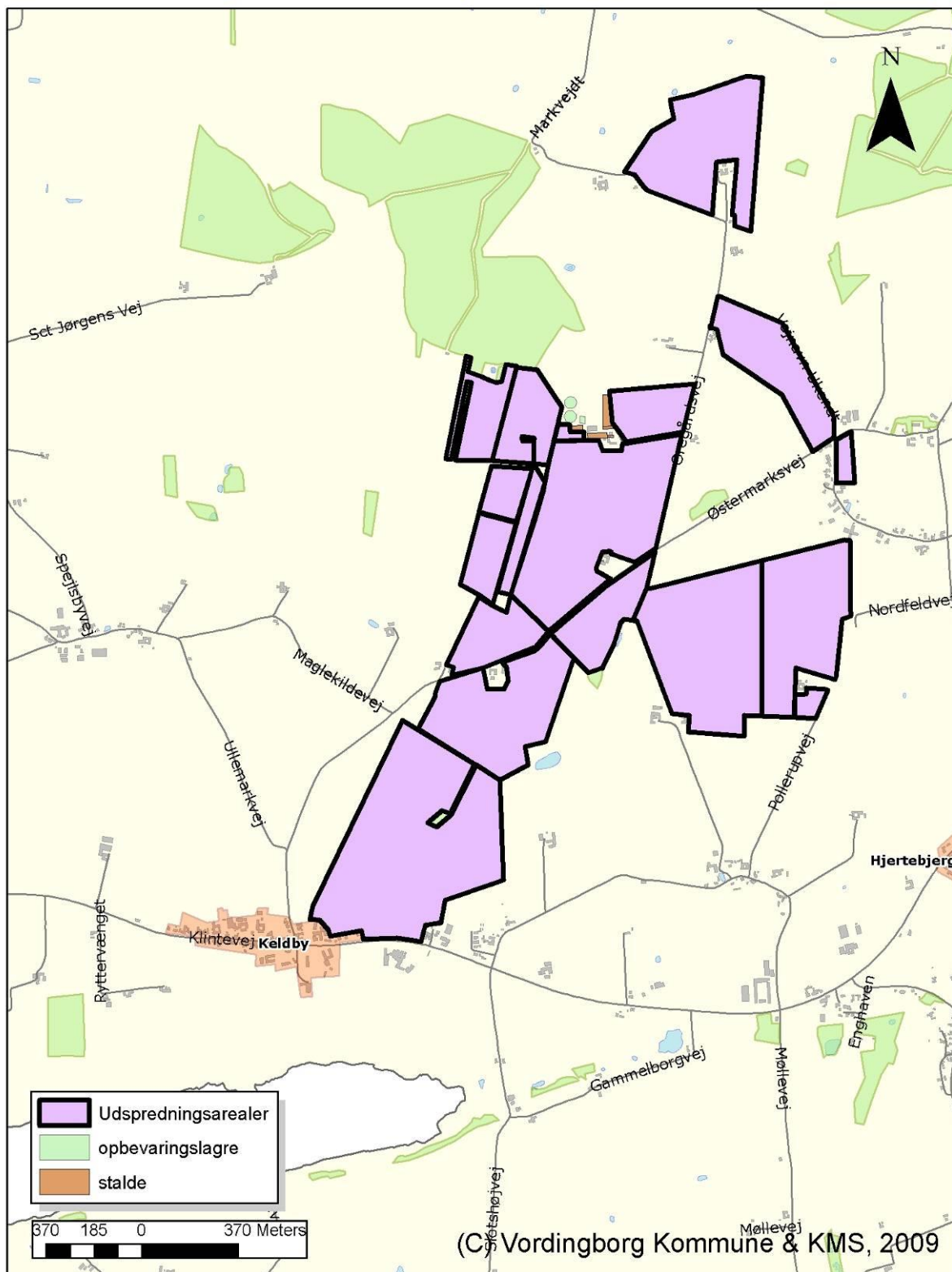
Bilag 1. Situationsplan

Bilag 2. Visualiseringer for placering af kostald

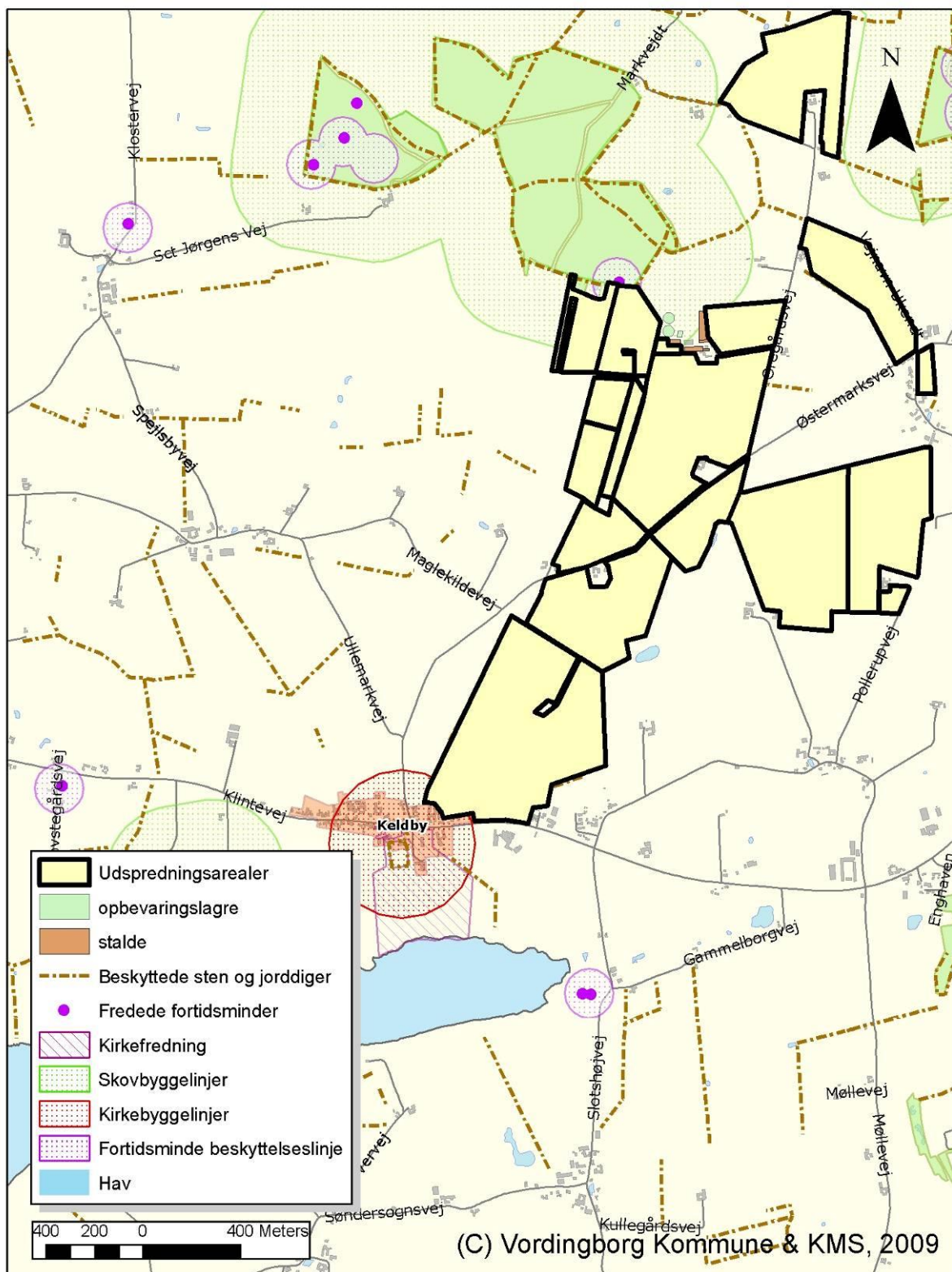
Bilag 3. Udbringningsarealer

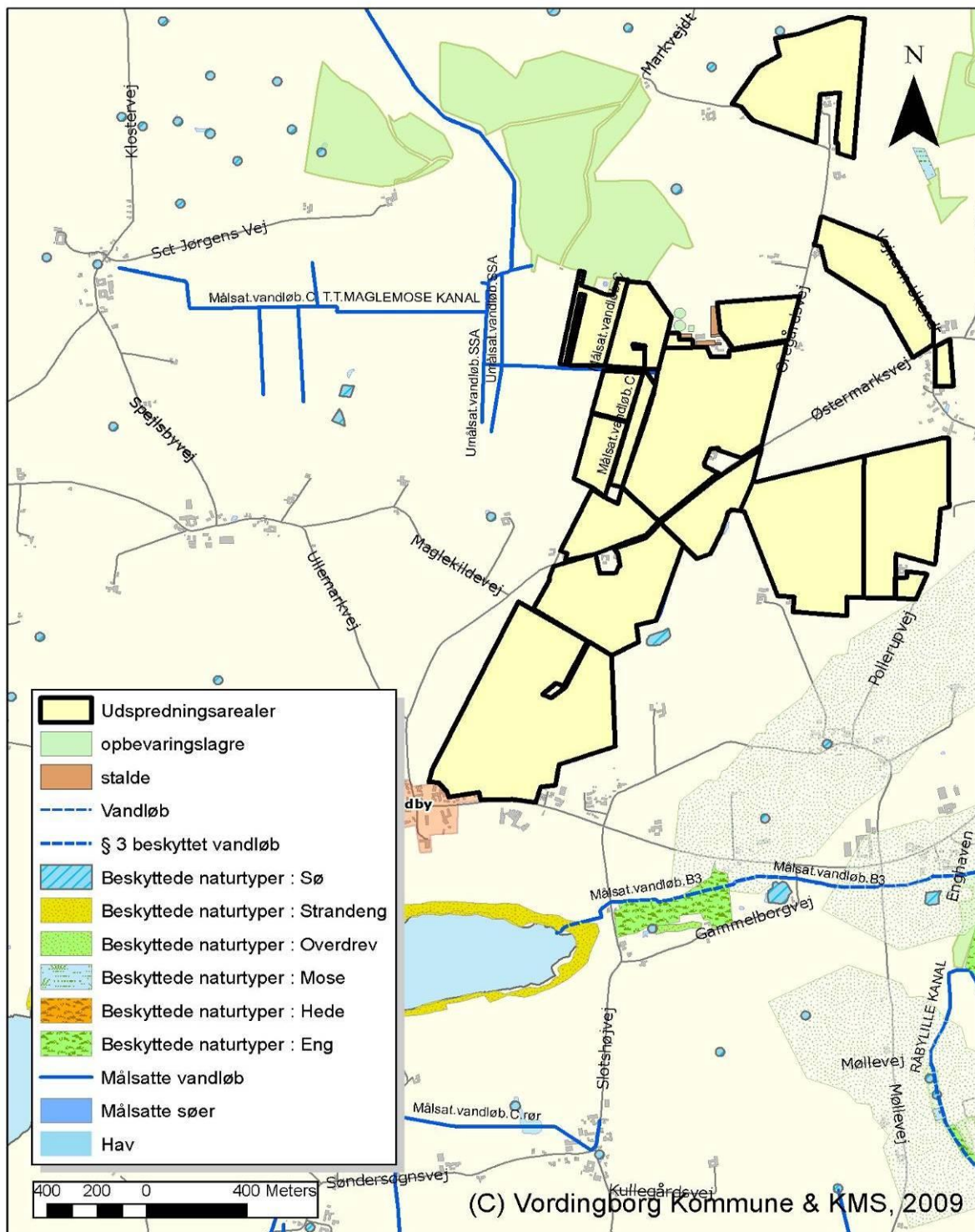
Bilag 4. Transportveje

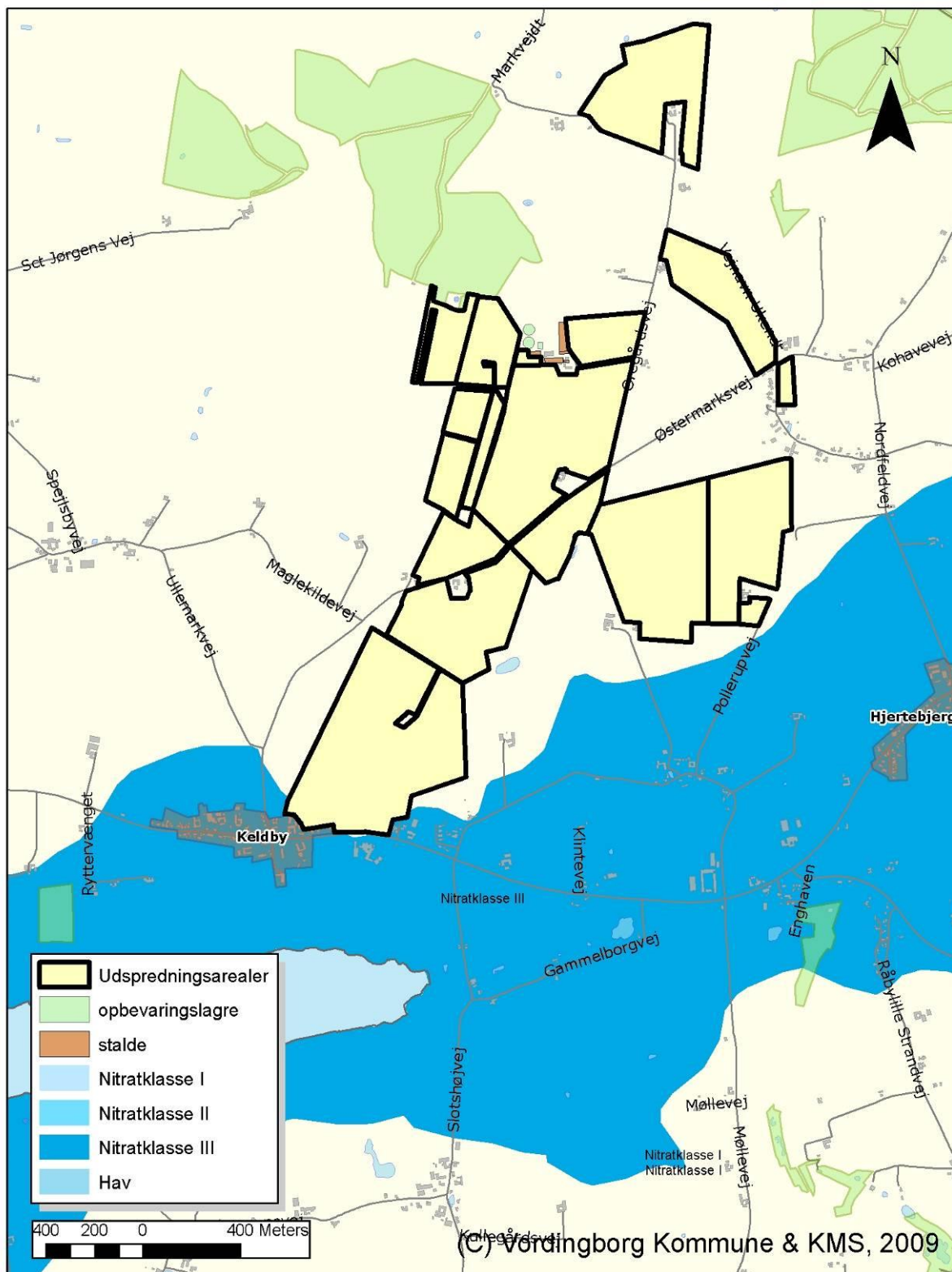
Bilag 5. Beskyttede sten og jorddiger, skovbyggelinje, fortidsminder mv.

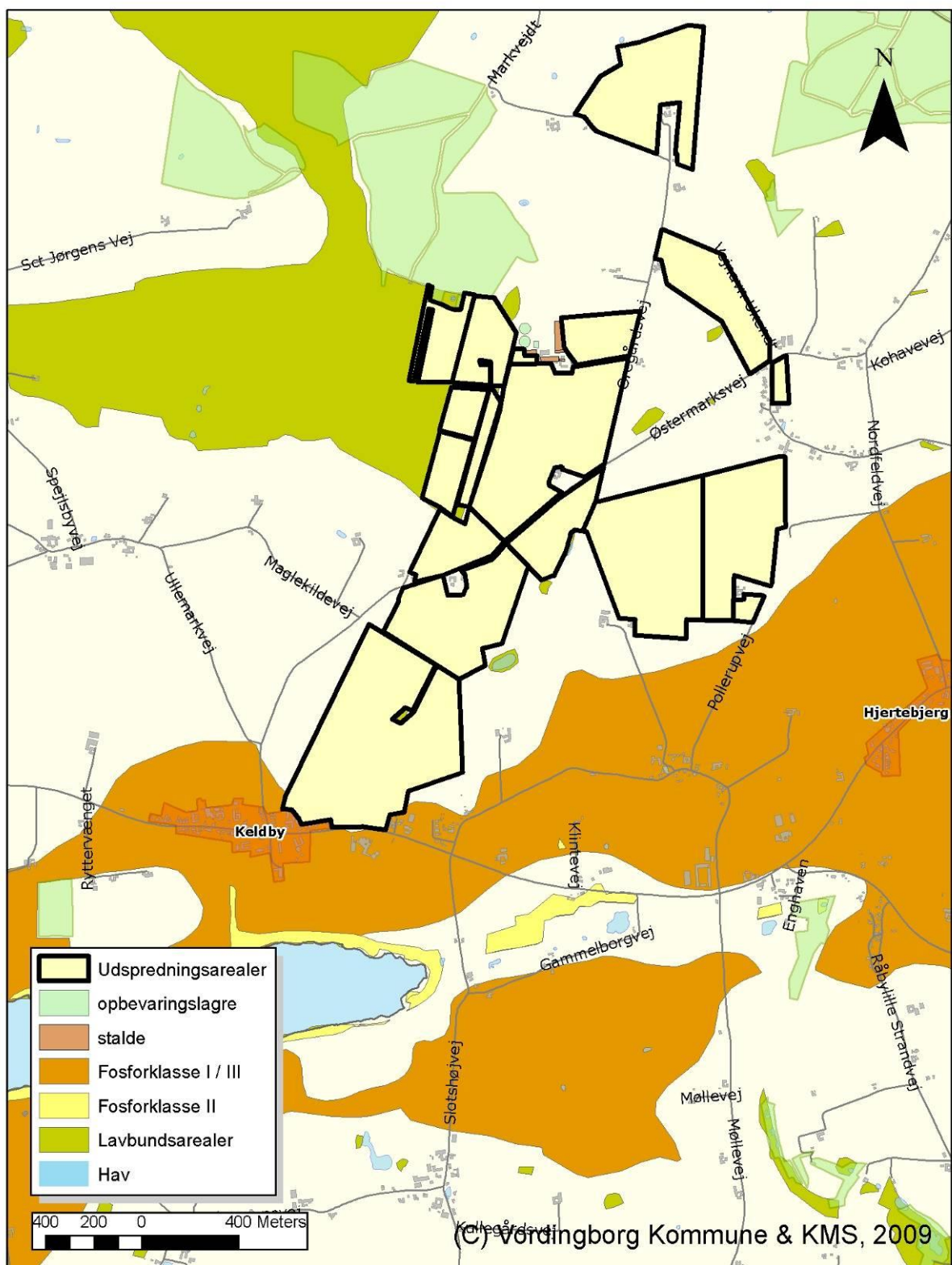
Bilag 6. Beskyttede vandløb og § 3 natur

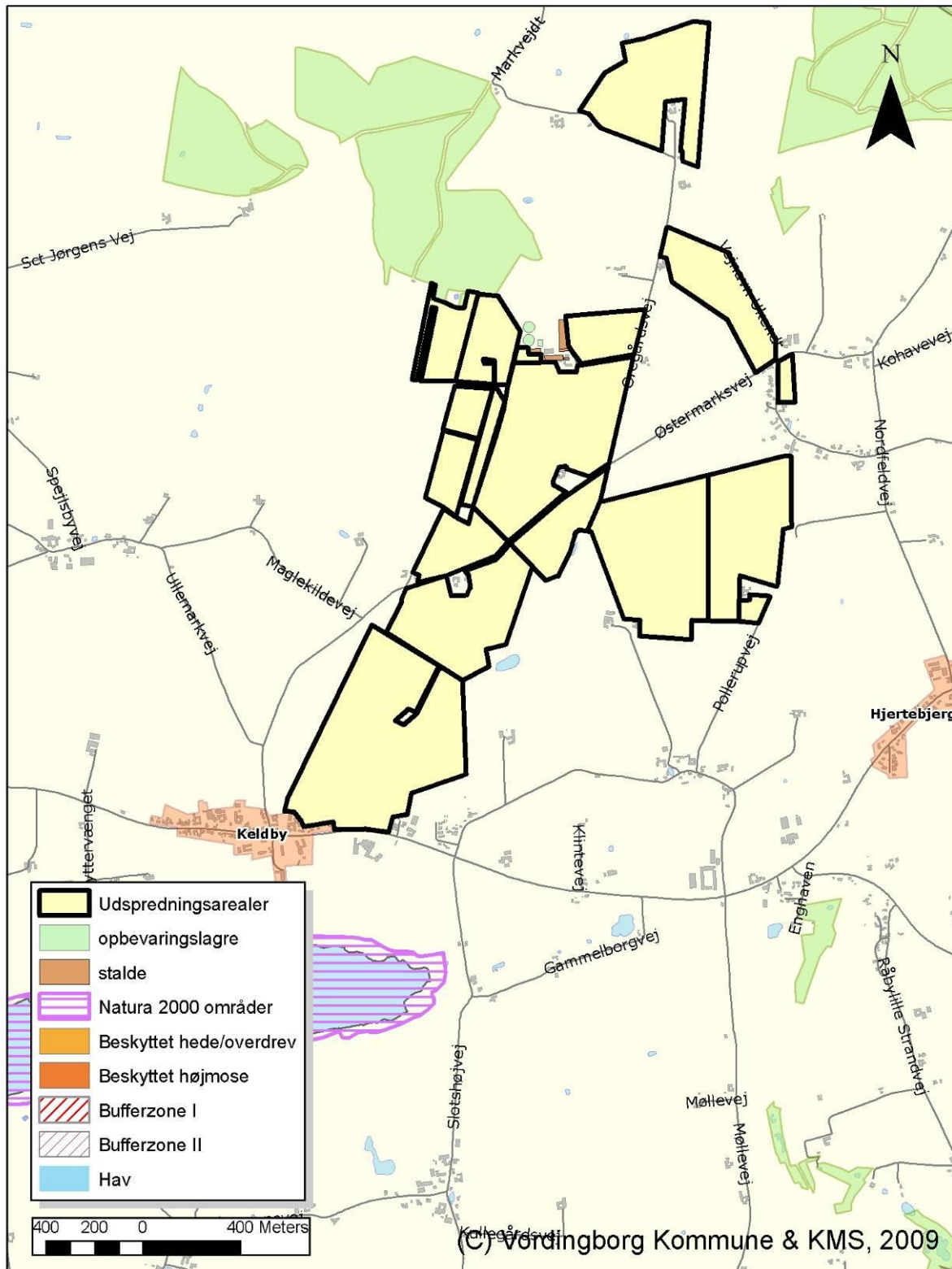
Bilag 7. Nitrat

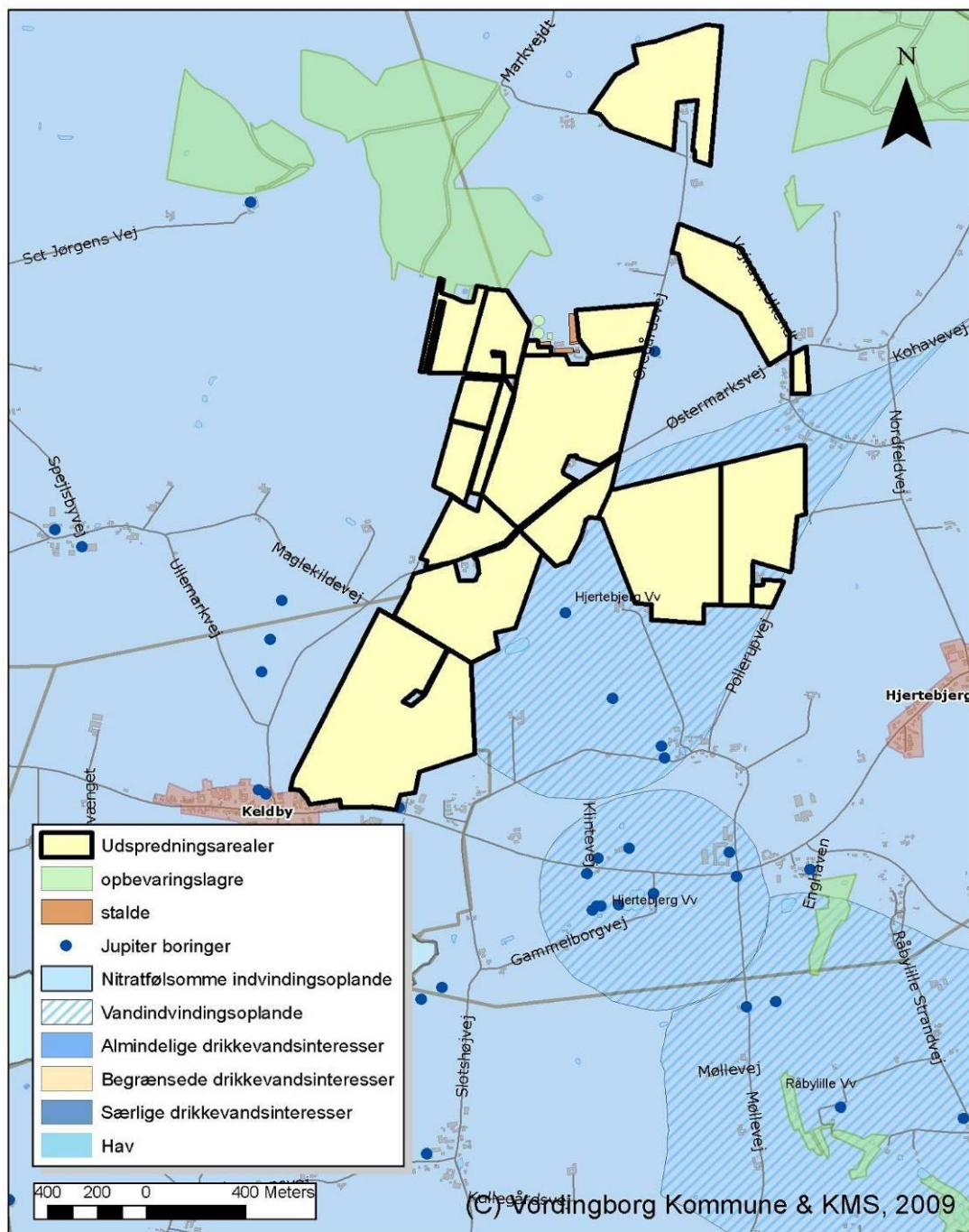
Bilag 8. Fosfor og lavbundsarealer

Bilag 9. Natura 2000 og § 7 arealer (bufferzoner)

Bilag 10. Drikke- og grundvandsmæssige interesser

Beredskabsplan

2009

For

**Bent Skovgård
Oregårdsvej 1
4780 Stege**

Redegørelse

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gården ansatte mm. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand og lign.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes på kontoret i stalden

Kopi af beredskabsplanene findes på kontoret i stuehuset

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. Med angivelse af:

- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Beredskabsplanen er sket sammen med og på basis af oplysninger der er stillet til rådighed af:

Ejer/driftleder: Bent Skovgård Tlf. 55813190/23348490

Udarbejdet af:

Vestjysk Landboforening
Herningvej 3-5
6950 Ringkøbing

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald da brandvæsenet på 1-1-2 og oplys

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Hvorvidt der er tilskadekomne og hvor mange
- Hvorvidt dyrene er kommet ud, dyreart og antal

Ejeren kontaktes på telefon **55813190/23348490**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis dette er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, skal branden begrænses ved at lukke døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys om

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder og brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe brand:

- Brandslukkere fordelt i bygningerne

Se oversigtskort for placering af brandslukningsudstyr.

Overløb af gylle-instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne - RING **55 36 36 36**

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Ved overløb af gylle vil gyllen blive omkring ejendommen pga. at der etableres en jordvold vest og nord for gyllebeholderne på ca 1,5 m. Derved kan der opsamlet en relativ stor mængde gylle indenfor digerne ved en evt. udslip.

Desuden forefindes der halm på ejendommen skan benyttes til en barriere.

Der er ingen vandløb eller dambrug i nærheden.

Kemikalie- og oliespild – instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne - RING **55 36 36 36**

Stophaner / Hovedafbryder

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrydere m.v. er afmærket på oversigtskortet.

Vand

Hovedhane er placeret

i rummet ved kompressor

Elektricitet

Hovedafbryder er placeret

i rummet ved kompressor

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling.

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til

SEAS NVE 70292929

og forhør om varigheden af udfaldet.

Beredskabsplan ved Uheld og Driftsforstyrrelser.

Gylle:

Ved uheld hvor der pumpes eller spildes gylle, skal ejeren kontaktes omgående på telefon **55813190/23348490**.

Ved større udslip kontaktes desuden Ivan Christensen **40192332**, hvor nødvendigt materiel bestilles f.eks. slamsuger, lastbil eller gummiged.

Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon **55 36 36 36**.

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes **112**.

Diesel:

Ved udslip fra dieseltank, kontaktes ejer omgående på telefon: **55813190/23348490**.

Ved større udslip kontaktes Teknisk Forvaltning i Kommunen på telefon **55 36 36 36**

Brand:

Der er brandslukningsudstyr i staldene. Se vedlagte kort.

Kemikalier:

Ved udslip af kemikalier opsuges spildet med savsmuld/kattegrus som står i nærheden af kemikalierummet. Ring til ejer på **55813190/23348490**.

Ved større uheld laves en dæmning af halm, jord ol afhængig af mængde og art.

Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon **55 36 36 36**.

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes **112**.

Strømsvigt.

Ved længerevarende strømsvigt tilsluttes nødstrømsanlægget på ejendommen.

Ring til ejer på **55813190/23348490**. Eller Elektriker: **Svend Mogensen: 55814821**

Ved nye tiltag på ejendommen eller andre ting som kan have indflydelse på miljøet eller dyrevelfærden, vil dette blive skrevet ind i virksomhedens beredskabsplan.

Telefonnumre:

Ejer: 55813190/23348490

Miljømyndighed: 55 36 36 36

Bilag 1. Situationsplan

- ① KEMIKALIER
MEDICIN
STOFHANEVAND
HONEDAFBRYDER EL
- ② OLJETANK
- ③ BRANDSLUKKERE
• FLUGTVEJE FOR DYR

Bilag 12. Vilårsliste.

Generelle forhold:

- 2.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen (herunder opførelse og nedrivning af bygninger mv.) og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 2.3.1 Er udnyttelse af godkendelsen ikke påbegyndt indenfor 2 år fra godkendelsesdatoen bortfalder den. Med udnyttelse menes, at ansøgt byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.
- 2.3.2 Ansøger skal 2 år efter godkendelsen er givet fremsende oplysninger om dyreholdets størrelses samt gennemførte byggeplaner.
- 2.6.1 Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Vordingborg Kommunes affaldsregulativer.
- 2.6.2 Alle olie- og dieseltanke skal tømmes, hvis plantebruget tillige ophører på ejendommen.
- 2.6.3 Stalde, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/-kummer skal tømmes og rengøres for husdyrgødning. Gødningen skal bortskaffes i henhold til reglerne,
- 2.6.4 Dybstrøelse skal fjernes fra stalde og udbringes på mark.
- 2.6.5 Gylle- og ensilageopbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, når de ikke længere er i brug.

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

- 3.1.1 Den ny kostald skal forsynes med mørkegrå tag så bygningsmassen tager sig ensartet ud.
- 3.1.2 Når den ny kostald er opført skal der umiddelbart efter færdigmelding af byggeriet foretages en vurdering behovet for beplantning. Vurderingen foretages af Vordingborg Kommune mens ansøger står for den fysiske udførelse
- 3.1.3. Hvis det efter opførelse af de nye gylletanke, plansiloer og befæstede arbejdsarealer skønnes nødvendigt at beplante nord for disse skal der foretages en beplantning efter kommunens anvisning. Der skal dog tages hensyn til eksisterende drænledninger samt risiko for beskadigelse af gyllebeholderne.
- 3.1.4. Som visuel afgrænsning af den samlede landbrugsejendom skal der ligeledes vest for det trelængede gårdanlæg etableres en sammenhængende, min. 3-rækket og min. 5 meter bredt blandet løvtræslæhegn i øst-vest-gående retning.
- 3.1.5 Træer og buske på eksisterende, beskyttede diger skal bevares, således at de til enhver tid fremstår som visuel afgrænsning af ejendommen og med en skærmende og skalaformidlende effekt.
- 3.1.6 Der må ikke foretages terrænreguleringer eller etableres nye beplantninger som kan beskadige beplantningen på det beskyttede dige.

- 3.1.7 Såfremt der i øvrigt i forbindelse med nybyggeriet etableres terrænreguleringer > + 50 cm fra eks. terræn, skal disse jordvolde beplantes tæt med naturligt hjemmehørende træer og buske
- 3.1.8 Ejendommens bygninger må ikke anvendes til reklamering og der må ikke etableres anden belysning end den, der er nødvendig for landbrugsdriftens udførelse.
- 3.1.9 Al beplantningen skal være udført senest 1 år efter at stalden og/ eller gyllebeholderne er opført. Datoen er gældende fra færdigmelding af byggeriet.

4. Husdyrholdet og produktionsforhold

- 4.2.1 Staldsystemet i den nye ko- og kviestald skal opføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens BAT-blad "Svovlsyrebehandling af kvæggylle".
- 4.2.2 Driftstiden af forsøringsanlægget skal være 8700 timer årligt, svarende til døgndrift.
- 4.2.3 Der skal monitoreres for pH ved forsøringsanlægget med 1 uges mellemrum. pH skal ligge mellem 5,5 og 6,0. Resultatet af monitoreringen skal sættes i miljømappen.
- 4.2.3 I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
- 4.3.1 Omkring forsøringsanlægget skal der etableres en afskærmning, der sikrer anlægget mod køreskader mv.
- 4.3.2 De planlagte nedrivninger af bygninger og gyllebeholdere skal være sket senest 3 år efter godkendelsen er meddelt.
- 4.5.1 Al ensilage skal placeres i plansilo.
- 4.5.2 I tilfælde af nødvendig etablering af ensilage i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
- 4.5.3 Der må ikke ske etablering af ensilage i markstak på lavbundsarealer.
- 4.6.1 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at bokse og båse o.l. holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
- 4.6.2 Der må ikke etableres oplag af husdyrgødning eller foderrester uden for de på ejendommen værende opbevaringsanlæg.
- 4.7.1 Der skal laves registreringer af det kvartalsvise forbrug af vand, energi og andre ressourcer. Registreringerne skal føres i miljømappen
- 4.7.2 Der skal monteres vandalarm på indløbet til stalden.
- 4.7.3 Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes efter producenternes beskrivelse så de altid kører energimæssigt optimalt. Mælkekølingsanlægget skal mindst 1 gang årligt kontrolleres og justeres af et autoriseret firma. Dokumentation skal opbevares i miljømappen.
- 4.8.1 Al vask af maskiner, redskaber og lignende skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

- 4.9.1 Affald skal opbevares og bortskaffes iht. kommunens regulativer/gældende lovgivning.
- 4.9.2 Bedriftens spildolie og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 4.10.1 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: * Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: * Tilsynsmyndigheden, Vordingborg Kommune, Teknisk Forvaltning, tlf.: 55 36 36 36.
- 4.10.2 Beredskabsplanen skal til enhver tid være ajourført og tilgængelig for alle der arbejder på bedriften.
- 4.10.3. Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og skal udleveres til indsatslederen/miljømyndigheden i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

5. Gødningsproduktion og håndtering heraf

- 5.1 Nedrivning og opførelse af gyllebeholdere skal planlægges og udføres således, at der til enhver tid er gylleopbevaringskapacitet til 9,0 mdr.
- 5.2 pH-værdien i forsuret gylle skal i gennemsnit ligge mellem pH 5,5 - 6,0 på ugebasis. pH skal registreres løbende v.h.a. datalogning.
- 5.3 Driftstiden af forsøringsanlægget skal være 8700 timer årligt, svarende til døgndrift.
- 5.4 Al dybstrøelse, der ikke udspreddes direkte, skal normalt opbevares på møddingplads.
- 5.5 I tilfælde af nødvendig etablering af kompostbunker i markstak skal tidspunkt (dato og år) for etablering og tidspunkt for udspreddning samt placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen. Registreringerne skal stå i miljømappen.
- 5.6 I forbindelse med udarbejdelse af mark- og gødningsplan, skal det sikres, at betingelserne i bilag 2 til bekendtgørelse nr. 1695 om kvægbrug over 1.7 DE overholdes.
- 5.7 Håndtering og pumpning af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne så risikoen for jordforurening minimeres bedst muligt

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

- 6.2.1 Lugtgenerne skal generelt begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.
- 6.2.2 Udslusning af gylle fra stalden til gyllebeholderen må kun finde sted 1 gang ugentligt og normalt ikke på lørdage, søn- og helligdage.
- 6.2.3 Udrensning og transport af dybstrøelse fra staldanlægget til markstak skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00. Det samme gælder en evt. flytning af gylle mellem ejendommens beholdere
- 6.4.1 Øvrig transport til og fra ejendommen skal primært foregå på hverdage i tidsrummet 7.00-18.00. **Bemærk:** Afhentning af mælk og dyr til slagteriet er undtaget fra ovenstående krav

- 6.5.1. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier fra stationære anlæg.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

- 6.5.2 Virksomheden skal, på tilsynsmyndighedens forlangende, lade dokumentere, at vilkår **6.5.1** er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt. Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
- 6.5.3 Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 6.5.4 Tomgangskørsel må kun ske inde på virksomhedens areal, og kun når det af tekniske årsager er påkrævet
- 6.6.1. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 6.6.2. Der skal holdes ryddeligt omkring ejendommen for at undgå at tiltrække skadedyr.
- 6.6.3 Der skal altid være en aftale om forebyggende rottebekæmpelse på ejendommen
- 6.8.1. I nattetimerne må der max være et orienteringslys på 25 lux. Opsamlingspladsen omkring malkerbotten er undtaget fra kravet. Der må i dette område være max 100 lux.
- 6.9.1 Olie og dieselforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal føres i en "miljømappe" der opbevares på ejendommen og som skal forevises til miljømyndigheden på forlangende.
- 6.9.2 Maskiner der er særligt energiforbrugende, f.eks. traktorer, mejetærsker, korntørringsanlæg mv. skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

7. Forurening fra arealerne

- 7.1 Der skal foreligge dokumentation for, at der maksimalt modtages 41,75 DE svinegylle fra en anden bedrift.

- 7.2.1 Der må maksimalt tilføres 8005 kg fosfor i husdyrgødning, svarende til en tilførsel på 40,25 kg P/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor fra de sidste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.
- 7.2.2 Udspretningsarealer som indgår i ansøgningen og som ikke er drænedede, må ikke drænes uden tilladelse fra Vordingborg Kommune.
- 7.2.3 Eksisterende bræmmer til vandløb må ikke reduceres eller ødelægges, da det vil kunne give anledning til udskridning af brinker

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

- 8.1.1 Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forurenings- og ressourcebegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
- 8.1.2 Bedriftens eventuelle medarbejdere skal løbende efteruddannes for at sikre kendskab til nye love, nye teknikker og metoder til bedst mulig ressourceudnyttelse (eks. foder og sprøjtning).
- 8.1.3 Mark og gødningsplaner, sprøjteplaner og foderplaner, samt planer for indkøb og investeringer af materiel udarbejdes i tæt samarbejde med relevant fagkonsulent for at sikre bedst ressourceudnyttelse og størst forureningsbegrænsning.
- 8.1.4 Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 8.1.5 Ved udskiftning af markmaskiner og -redskaber skal virksomheden dokumentere, at energiforbruget pr. ha har været med i overvejelserne for valget. Ved valg af mere energiforbrugende maskiner mv. skal der kunne argumenteres for valget i forhold til miljøet.

9. Egenkontrol

- 9.1.1. Der skal på bedriften være en "miljømappe", hvori der skal samles **aflæsninger vedrørende al egenkontrol** :
- For de løbende registreringer skal mappen føres for min. 5 år tilbage, startende fra miljøgodkendelsesdatoen.